

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plaćana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 195 (8288)

TRST, sobota, 19. avgusta 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Loberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni »Slovenija« v gozdu pod Vojskim pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

ZAOSTRUJEJO SE POLEMIKE O VLADNEM SKLEPU

Sindikatat CGIL odločno proti uvedbi barvne TV v Italiji

V razpravo je posegla tudi francoska družba INTERSECAM, ki zanika obtožbe o korupciji

RIM, 18. — Škandal okrog barvne televizije je še vedno v ospredju ostre polemike ter medsebojnih obtožb italijanskih političnih krogov. V polemiko je danes posegla tudi francoska družba, ki je lastnica patenta SECAM. Organizacija INTERSECAM, ki se ukvarja z francoskim barvnim sistemom, je danes izdala uradno sporočilo, v katerem odločno zanika, da je prišlo do korupcije, oziroma da bi izplačali visoke vsote denarja.

INTERSECAM ugotavlja, da je javna ustanova in pod strogo nadzorstvom, tako da ne more razpolagati s sredstvi, kot lahko zasebne družbe. Prav tako zanika, da bi prišlo do sporazuma s francosko družbo, ki upravlja ta sistem in ki bi po uvedbi barvne televizije v Italiji vrnila del najemnine za patent.

V zvezi z italijansko polemiko pa pravi družba, da sedaj ni nobenega dvoma več, da sta tehnično sistema PAL in SECAM enake kakovosti, odnosno da je SECAM boljši, ker nudi stabilnejše barve, se ga lažje uporablja, izvaja prenose na dolge razdalje, v gorah in magnetno registrira oddaje.

Poročilo nadaljuje, da nemški sistem PAL izkorišča tehnologijo SECAM ter da bi uvedba sistema SECAM v Italijo bila koristna za italijansko industrijo, zlasti ker bi bila neodvisna od vpliva nemške. Srečevalnik SECAM bi lahko izdelovali samo iz italijanskih delov in to še zlasti katodno cev, ki znaša 42 odstotkov celotne vrednosti sprejemnikov, medtem ko za sprejemnik PAL cevi uvažajo iz Nemčije. Družba končno zanika politične posledice povezave Italije s Sovjetsko zvezo, čes da are izključno za gospodarsko - trgovska vprašanja, ki nimajo nobenega opravka s političnimi odnosi s Sovjetsko zvezo.

V razpravo je danes posegel uradni predstavnik italijanskega sindikalnega organizacije CGIL, ki ugotavlja, da si ni moredo niti zamisliti nadaljnjega povečanja neustreznih potrošnje, ko gospodarstvo na splošno zastaja. V bistvu gre za poskus nadaljevanja petnajstletne politike, ko je bila potrošnja neuravnotežena in je Italija dosegla 12 milijonov avtomobilov, nasičenje tržišča z avtomobili in televizijskimi sprejemniki, hladilniki, pralnimi stroji itd., po drugi strani pa obstajajo kronične pomanjklivosti v gradbeništvu, šolstvu, zdravstvu, kolektivnih prevoznih, kar vse ne prenaša na življenjsko raven večine prebivalstva.

Sindikatat se sklicuje na stališče, ki so ga izdelali za pogajanja s Confindustria, da je treba uvesti gospodarsko politiko, ki bo temeljila na pravilnem usmerjanju potrošnje, tako da se v celoti izko-

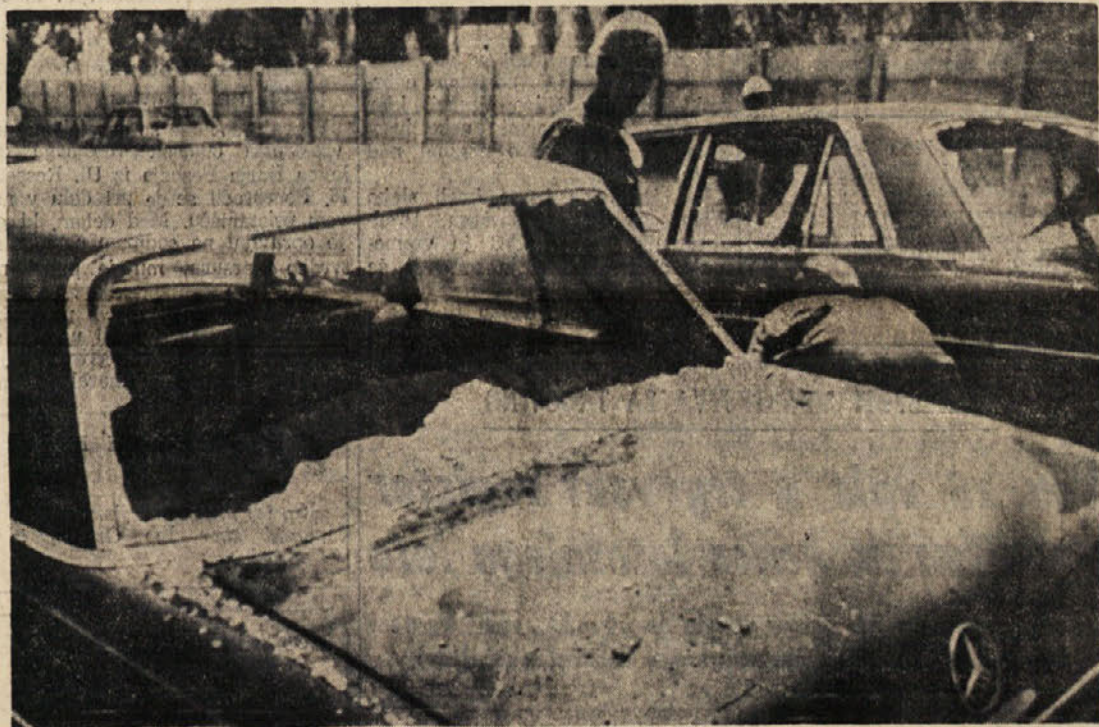
Prav gotovo niso olimpijske igre v barvah nujno potrebne za italijanske delavce in italijanske državljane. Ta odločitev je zelo resna in odgovarja politiki Andreotije vlade, katero bolj zanima pritisk gospodarstva kot interesi delavcev in upokojencev.

Z uvedbo barvne televizije na seveda izredno zadovoljni člani vsestranskega združenja trgovcev z radijskimi in televizijskimi sprejemniki ter gospodinjstvi stroji.

URADNO SPOROČILO MINISTRA ZA NOTRANJE ZADEVE

General Ufkir je vodil zaroto proti maroškem kralju Hasanu II.

Samomor je menda naredil v kraljevem dvorcu ob prisotnosti dveh priči - Britanske oblasti so iz Gibraltarja vrnille častnika, ki sta bila vpletena v zaroto in ki sta zaprosila za politični azil

Avtomobil maroškega kralja Hasana II. po letalskem obstreljevanju letališča in kolone avtomobilov usmerjene proti kraljevi palači.

RABAT, 18. — Maroški minister za notranje zadeve Mohamed Benhima je danes na tiskovni konferenci izjavil, da je bil general Ufkir zapleten v komplot in da je njegov samomor posledica te izdaje. Ufkir je napravil samomor v kraljevi palači ob prisotnosti ministra za protokol generala Alauja ter kraljevega adjutanta Ahmeda Dlinija. Minister je tudi povedal, da je Ufkir izstrelil tri strela iz pištole: prvega proti vratu; drugega v prsa, tretji pa je bil smrtel.

Minister Benhima je izrecno dejal, da je general Ufkir vodil zaroto pilotov in da je napravil samomor, ko je videl, da zarota ni uspela.

Benhim je dodal, da je bil Ufkir zapleten v lansko zaroto, čes da je mnogo lažje prevarati 1200 kadeetov, ki niso niti vedeli, kaj morajo narediti, kot pilote, ki so bili visoko izobraženi v tujini. Minister je nadaljeval, da piloti gotovo ne bi napravili tega, kar so če ne bi prejeli ukaza od zgoraj. Končno je minister tudi dejal, da sta oba častnika, ki sta zbežala iz Gibraltarja, povedala, da sta delala po navodilih generala, katerega ime se pričenja sicer s črko »O«. Končno je minister dejal, da sedaj zaslišujejo vse vojsake, ki so bili zapleteni v zaroto in da jih bo sodilo vojaško sodišče ter da v zaroto niso bili vpleteni tujci.

Aretirali so okrog tisoč pilotov, častnikov in druge osebe vojaškega letalskega oporišča Kenitra, od koder so zletela letala, ki so napadla kraljevo letalo.

Položaj v Maroku je normalen. Kralj je še vedno v svoji palači in bo menda jutri spregovoril po televiziji.

General Ufkira so danes pokopali v njegovem rojstnem kraju. Pogreb je bil zelo skromen, ker koran prepoveduje svečanosti ob pokopu samomorilcev.

Britanske oblasti so iz Gibraltarja izgnale oba maroška častnika, ki sta včeraj zaprosila za politični azil. Igon je britanski zunanji minister opravil, čes da gre za ilegalne emigrante, v bistvu pa je priznal, da se zavedajo, da njun izgon pomeni, da so jih dejansko obsodili na smrt, ko so jih vrnilli v Maroko. Vendar pa je opravil val to dejanje, čes da je Gibraltar zelo majhno ozemlje, ki je gospodarsko odvisno od Maroka in še zlasti od številnih maroških delavcev.

Londoni krogi so zelo ostro kritizirali to odločitev britanske vlade, saj med Marokom in Veliko Britanijo ni pogodbe o ekstradiiciji.

Iz vsebine jutrišnjega

NEDELJSKEGA P. D.:

- Str. 3.: ZGODOVINA PRIMORSKE NA RAZGLEDNICAH (Pogovor z dr. Fr. Jurševičem)
- LETOŠNJI PAR »KRAŠKE OHCETI«
- Str. 5.: OTOKAR KERSOVANI (Pogovor s sorodniki tega slavnega tržaškega slov. revolucionarja v Devinu, Sestljam, Slinnem, Praprotnu, Trstu in Marezigah ob 70-letnici rojstva in 31-letnici ustrelitve)
- Str. 6.: SPACALOVA RETROSPEKTIVA V KROMBERKU ZVILJENJE IN BOJ A. GRAMSCIJA
- Str. 7.: O OLIMPIJSKIH IGRAH V MUENCHNU

Medtem Američani v Vietnamu sporočajo, da so njihova letala včeraj opravila nadaljnjih 340 napadov na Severni Vietnam. Hanojska tiskovna agencija je sporočila, da je severnovietnamska protiletalska zaščita med včerajšnjimi napadi se-

NIXONOV OSEBNI SVETOVALEC PRISPEL V TOKIO

Kissinger zaključil obisk v Sajgonu

Različne domneve o izidu pogovorov z Van Thieuem

SAJGON, 18. — Nixonov osebni svetovalec Kissinger je danes zaključil uradni obisk v Sajgonu in odpočil v Tokio, kjer bo imel pogovore z japonskimi državniki. V Sajgonu se je Kissinger zadržal 44 ur in se je dle časa pogovarjal z ameriški vojaškimi poveljniki in politiki v Vietnamu ter se dvakrat sestel s kolaboracionističnim predsednikom Van Thieuem.

Pred odhodom v Tokio Nixonov svetovalec ni dal nobene izjave. Ameriško veleposlanstvo v Sajgonu je ob odhodu objavilo kratko sporočilo, v katerem je rečeno, da sta oba strani med pogovori proučili splošni položaj v Vietnamu skupno z vprašanji, ki so povezana z milničnimi pogajanjimi v Parizu.

Kissinger se je danes ponovno pogovarjal tri ure in pol z Van Thieuem. V sajgonskih vladnih krogi so omenili, da je imel Kissinger nalogo, da zagotovi Van Thieuju nadaljnjo ameriško podporo. Nekateri politični opazovalci v Sajgonu pa poudarjajo, da je Kissinger Kissinger prepričati Van Thieuja naj odstopi. Kaj je pravzaprav Kissinger zahteval ali obljubil, pa ni znano.

Kratko sporočilo, ki je bilo objavljeno v Sajgonu po Kissingerjevem pogovoru z Van Thieuem, pravi, da sta Kissinger in Van Thieu skupno preučila mirovne predloge in politične kompromisne predloge, da se jih Američani, Severni Vietnamci in predstavniki začasnega revolucionarnega vlade Južnega Vietnamu dali na pariskih pogajanjih ali pa ki so bili dani na tajnih pogovorih med Kissingerjem in severnovietnamsko delegacijo v Parizu. Kissinger je v Sajgonu zaključil obisk, na pogovorih ni prišlo do nobene

razjasnitve, da se bo vojna nadaljevala in so celo omenili možnost razbitja pariskih pogajanj. Sajgonski dnevnik »Tim Song« je zelo blizu Van Thieuja, je objavil uvodnik, v katerem pravi, da je Van Thieu na pogovorih izjavil, »da bi bilo tudi najmanjše popuščanje škodljivo za interese Južnega Vietnamu in ZDA«, kar naj bi dokazovalo, da je Kissinger zahteval od južnovietnamskega kolaboracionističnega predsednika odločne koncesije.

Nato sajgonski list pojasnjuje stališče ZDA in Sajgonu: ZDA naj bi sporočile prekinitev bombardiranja Severnega Vietnamu in preklic blokade severnovietnamskih pristanišč; sporočile naj bi točen datum umika vseh ameriških vojakov in konec vojaške dejavnosti v Indokini; predlagale naj bi prekinitev ognja.

Na to ameriške predloge naj bi, po pisanju časnika Van Thieu odgovorili: 1. bombardiranje Severnega Vietnamu se mora nadaljevati za nadaljnjih šest mesecev, dokler ne bo Severni Vietnam na kolenih in popolnoma uničen; 2. sporazum o popolnem umiku Američanov samo pod pogojem, da bosta ameriško letalstvo in mornarica nadaljevali s podporo južnovietnamskih vojaških operacij; 3. vsaka prekinitev ognja mora biti pod mednarodnim nadzorstvom in mora zagotoviti o zemeljsko celovitost in suverenost Južnega Vietnamu. Glede politične bodočnosti Južnega Vietnamu, je rečeno v uvodniku, sta se obe strani dogovorili, da zajamčita pravico do samoodločbe južnovietnamskega narodu.

Koliko je resnice v pisanju sajgonskega dnevnika je tekoče oceniti. Dejstvo pa je, da časnik, ki

je blizu kolaboracionističnega predsednika Van Thieuja, pripisuje temu, kar je bilo tudi pričakovati, da hoče za vsako ceno nadležnosti s podporo Američanov z zločinsko vojno proti vietnamskemu ljudstvu in z zločinskimi letalskimi napadi na Severni Vietnam.

Medtem, ko ni še nič točnega znano o Kissingerjevi misli v Sajgonu, je demokratični kandidat za prihodnje predsedniške volitve v ZDA McGovern včeraj močno napadel Nixona in ga obtožil med drugim, da izrablja Kissingerja in javno mnenje, da bi prepričal svet, da se v teku resna pogajanja, medtem ko dejansko še naprej podpira generala Van Thieuja in njegov korumpirani vojaški režim. V ZDA si ni nihče na jasnem, kakšno nalogo je imel pravzaprav Kissinger v Sajgonu. Zato so se tudi danes vsi glavni ameriški komentatorji vzdržali resnih ocen in se omejili le na poročanje nasprotujočih si vesti, ki prihajajo iz sajgonskih političnih krogov: da je Kissinger potrdil Van Thieuju nadaljnjo washingtonsko podporo, oziroma da je poskusil prepričati sajgonskega vojskega, naj odstopi, ker predstavlja največjo oviro za dosego miru. Nekateri washingtonski politični opazovalci pa le menijo, da je Kissinger dobil takšna Nixonova navodila, ki naj bi predsedniku omogočila, da bo še pred ponedeljkovim začetkom republikanske konvencije dal »važne izjave o vietnamski vojni«.

Medtem Američani v Vietnamu sporočajo, da so njihova letala včeraj opravila nadaljnjih 340 napadov na Severni Vietnam. Hanojska tiskovna agencija je sporočila, da je severnovietnamska protiletalska zaščita med včerajšnjimi napadi se-

ZLOČINCA

Ustaška morila Barišić in Brajković ob aretaciji 7. aprila 1971.

ŽRTEV

Veleposlanik Rolovič med obiskom jugoslovanskih izseljencev na švedskem, nasmejan v družbi otrok.

Mengele je živ

Zanimiv intervju ljubljanskega »Delo« z Wiesenthalom

LJUBLJANA, 18. — Najvažnejše svetovne tiskovne agencije so se danes objavile vest, da bo jutrišnje ljubljansko »Delo« objavilo razgovor s Simonom Wiesenthalom, ravnateljem dunajskega centra za judovsko dokumentacijo. Wiesenthal dokumentirano trdi, da je znani zločinski zdravnik Auschwitzja Joseph Mengele živ in da sedaj piše knjigo o »poskusih«, ki jih je delal na jetnikih v nacističnem koncentracijskem taborišču.

Mengele sedaj živi v Paragvaju in je paragvajski državljani. Lani so ga videli v Španiji, kjer se je vozil z avtomobilom z nemško evidenčno tablico. Judovski agenti so prišli prepoznati in jim je ušel. Wiesenthal zaključuje, da pozna vse devet imen, ki se jih poslužuje in da ga bodo nekega dne ujeli.

V ZVEZI Z ZLOČINSKO DEJAVNOSTJO USTAŠEV

Protestna nota SFRJ izročena Kraiskemu

Zaključen obisk notranjega ministra Zvezne republike Nemčije v Jugoslaviji

(Od našega dopisnika)

BEograd, 18. — Jugoslovanski veleposlanik v Avstriji Mitja Vošnjak je izročil avstrijskemu kanclerju Kreiskemu protestno noto v zvezi z ustaško teroristično skupino, ki je iz Avstrije prišla v Jugoslavijo. Veleposlanik Vošnjak je vložil noto Kraiskemu na Kosmos, kjer je avstrijski kancler na dopustu.

Avstrijski kancler je sprejel noto na znanje in obljubil, da jo bo avstrijska vlada resno preučila ter da bo Avstrija sprejela vse ustrezne ukrepe, da ne bo prišlo do podobnih dogodkov, ki rušijo odnose med Avstrijo in Jugoslavijo.

Tajnik izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc je danes sprejel ministra za notranje zadeve Zvezne republike Nemčije Hansa Dietricha Genscherja, s katerim se je dal časa razgovor ob prisotnosti zveznega tajnika za notranje zadeve Luke Banovića.

Nemški notranji minister se je danes vrnil v Bonn. Pragi odhoda je bilo izdano uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da se je v Beogradu razgovorjal z zveznim tajnikom za notranje zadeve Banovićem, republikanskim tajnikom za notranje zadeve Srbije in Hrvaške Zvezovcem in Huzjakom, s predsednikom zveznega izvršnega sveta Bijedićem, podpredsednikom republikanskih izvršnih svetov Srbije in Hrvaške Končevićem in Zlatičem ter s predsednikom jugoslovanskega olimpijskega odbora Polićem.

Uradno poročilo nadaljuje, da so obravnavali sodelovanje glede vpra-

DANES

Iz zapora Kama na švedskem sta zbežala ustaška zločinka, ki sta lanskega aprila ubila jugoslovanskega veleposlanika Rolovića. Zbežala sta skupaj s trinajstimi nevarnimi zločinci iz menda dobro zastraženega zapora. Jugoslovanska javnost se upravičeno sprašuje, kako je možen pobeg, saj so se švedske oblasti morale zavedati, za kako nevarne zločince gre.

Veleposlanik SFRJ Vošnjak je danes izročil avstrijskemu kanclerju Kreiskemu protestno noto v zvezi z ustaško dejavnostjo. V Beogradu pa je končal obisk nemški notranji minister, ki se je v jugoslovanskim kolegom dogovoril o sodelovanju pri zatiranju kriminala, ali bolje rečeno pri nadzorstvu nad ustaškimi teroristi.

Iz Maroka poročajo, da je general Ufkir vodil atentat na kralja Hasana II. in da je naredil samomor na kaj čuden način: trikrat je streljal, najprej v vrat, nato v prsa in končno v sence.

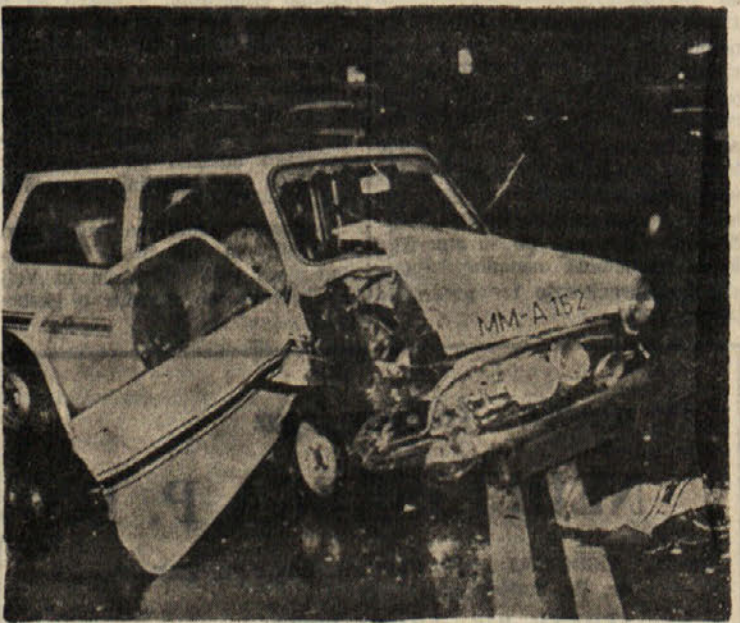
V Italiji se nadaljuje ostra polemika o barvni televiziji, v katero je posegel sindikat CGIL z odločnim stališčem, da je treba okrepiti socialno potrošnjo, kar za italijanske delavce ni prvenstvene važnosti olimpijske in barvne.

Kissinger je zaključil svoj obisk v Sajgonu in odpočil v Tokio, kjer se bo pogovarjal z japonskimi državniki. Uradno še ni bilo ničesar sporočeno o izidu pogovorov, ki jih je imel Kissinger s kolaboracionističnim predsednikom Van Thieuem v Sajgonu.

V češkoslovanskem partijskem glasilu je generalni sekretar KPČ Husak zatrdil, da današnji procesi na Češkoslovanskem nimajo nič skupnega s procesi iz 1950. leta. Po njegovem mnenju gre za procese proti ljudem, ki so se pridružili kontrarevoluciji.

Dvajset češkoslovanskih osebno-isti v begunstvu je ob 4. obletnici zasedbe Češkoslovaške s strani vojaških sil Varšavskega pakta zahtevalo, naj v ČSSR preneha politično nasilje.

112

V nemškem miniju, ki je vozil proti Trstu, pa sta sedela zaročenca: šofiral je 22-letni Ludwig Holterried, ob njem pa je sedela 27-

kriza, o vzrokih trcenja pa preiskujejo bazoviški karabinjerji; nesreča se je namreč pripetila le nekaj korakov od njihove postaje.

Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu **AURORA**, Ul. Cicero-
ne 4, tel. 29-243.

Ricmanje. 19. avgusta 197

POGOVOR S FRANCO SEDMAK

Kako so Križanke nosile ribe v Trst in na Kras

Strah pred temo in orožniki - Boj z revščino
Zadnji pustni dan pred osvoboditvijo s partizani

Ko v dneh pasje vročine človek hodi na kopanje v Barkovlje, v kriški ali pa v nabrežinski portič, da bi se vsaj nekoliko osvobodil morja, se verjetno zamisli ob pogledu na lepe jahte, ki so zasidrane v teh pristanih. Marsikdo samsko ali s prijatelji, ki so se naselili na lepe jahte, ki so zasidrane v teh pristanih. Marsikdo samsko ali s prijatelji, ki so se naselili na lepe jahte, ki so zasidrane v teh pristanih.

Pred približno enim letom smo že poročali o življenju in običajih starih slovenskih ribičev, pri tem pa smo nekoliko pozabili na njihove žene. Da bi se vsaj nekoliko oddaljili tem ženskam za pozabljenost, smo stopili do Franca Sedmaka, da bi se z njim nekoliko pogovarjali o življenju žena, ki so na glavi prenašale ribe v Trst in na Kras. Franca je ena izmed zadnjih žensk, ki so do pred nekaj leti opravljale to delo. Skoraj 80-letna je še vedno zelo zgovorna in rada pripoveduje o svojem življenju. Občutna je še vedno po starosti kot njena mati in stara mati z ruto na glavi in dolgim črnim krilom ter predpasnikom. Ni se hotela odpovedati tej svoji noši tudi ob zadnjem največjem prazniku, ko se je poročila vnukinja.

Ker so bili doma revni, se je že zelo mlada oprizela dela. Kot pristna Križanka je nosila v mesto in po podeželju ribe in jih prodajala premožnejšim družinam. Ženske so se v tistih časih odpravljale zelo rano z doma. V portiču so počakale na ribiče. V plenirje so natovile 25 do 30 kg rib in so se napobile proti mestu, nekatere pa so hodile celo do Dutovelj, Tomaja in Sežane, da so prodale svoje ribe tamkajšnjim gostilnam. Včasih so jih spremljali starejši otroci, da jih ni bilo strah v temi, najpogumnejše pa so se odpravljale same na pot. Franca je bila med temi, saj se ni bala niti hudice, kaj pa bi jo bilo strah pred temno nočjo. Pazili so morale, da jih na poti ni ustavil kak žandar, ki jim je zaplenil ribe, ker niso imele dovoljenja za prodajanje, poleg tega pa so morale še plačati globo.

Na srečo pa je bil takrat direktor velike ribarnice dober in usmiljen človek po imenu Kumer. Ko so stražniki pripeljali ženske preden, je včasih nagnal orožnike in vrnil ribe. Opomnil jih je tudi, naj se nekoliko zadržijo in naj nad ribe nasujejo nekaj kilogramov soli, da ne bodo imele sitnosti.

VTISI SLOVENSKE MATURANTKE

Študentje so razpravljali o politiki združene Evrope

Pierino Furlan so zaradi najboljših nalog povabili
s skupino italijanskih študentov na Irsko

V petek zvečer sem odpotovala z vlakom iz Trsta proti Rimu. Med potjo sem se pogovarjala s fantom iz našega mesta, ki je bil z mano tudi na okrogli mizi v Monteporzio Catone. V soboto zjutraj smo se vsi zbrali v nekem študentskem prostoru. Med nami je vladalo pravo prijateljsko razpoloženje, ki se je med bivanjem na Irskem še poglobilo. V Dublin smo se odpravili z avionom in že med potjo smo tako lahko poslušali irske specialitete, ki pa se nikakor niso mogle priklopiti našim želodcem. Ob priložnosti St. Patrick's College nas je takoj prevzela naravna lepota dežele: zeleni travniki, sredi njih vijolični cvetovi. Tudi sobice, ki so jih nam dodelili so bile zelo urejene in vsakdo je dobil že pripravljeno kuverto z raznimi revijami in značko z lastnim imenom, ki smo si jo morali pripeti na oblačilo.

V nedeljo zjutraj smo se zbrali v državne skupine in so nam razložili, da bomo sestavili evropski parlament, poleg tega pa je morala naša država izvoliti svojega zunanjega ministra in tajnika. Nato smo se vsi udeleženci (približno 180) porazdelili v 6 skupin z različno tematikom. Te skupine so predlagale nove odredbe glede politike združene Evrope. To predloge je morala potem skupščina sprejeti ali pa zavrniti. To delo se je vlečlo do petka, nato pa smo bili prosti vsega, morali smo se le še zabavati.

Za Italijane, in zame tudi, sta bila predvsem važna dva večera: ko smo šli na večerjo na italijansko ambasado in večer, ki so nam podelili diplome.

Bili smo lačni cele dneve, saj čaj in marmelada nista za nas. Ta dva večera pa smo imeli zelo dobro naklone. Samo to naj omenim, da je nek kosar kar iz Gorice pospravil pri ambasadorju kar 3 krožnike dobro kuhanega testa.

Lepo je uspel tudi petkov večer. Po slavnostni večerji so nekateri fantje pometali v bazen vse naše spremljevalce, dekleta, fante in celo nekega starčarja, ki je cele noči stikal po parku z velikim pesni: bog si ga vadi, kaj je iskal?

Naslednjega dne smo si ogledali zahodno obalo otoka, ki je zelo slikovita. Jezera se vrste drug za drugim in niti ne veš, kdaj si ob

Franca Sedmak

«Tako sem bila jezna na guardio, ki nas je priprla, da sem mu pred Kumerjem zabrusila: Pejte h oštji šjora gvardia in se korne sem mu pokazala», je pripovedovala Franca. Trdo delo in revščina so večkrat silile močje, da v gostilni zapliše tisto malo denarja, ki so ga s trdom pristizili. Križanke pa so bile prebrisane žene. Več časa so tuhtale, kako bi se »odpravile« in končno so pogruntale. Neke noči so se naselile in se skirle na svoje, kar so pravili, da strši. Ko so se močje prizibali po stezi, so jih s kričanjem in palenimi tako prestrašile, da so za nekaj časa pozabili na pivnico.

Leta so minevala, Mussolini je prevzel oblast in začel s svojo zatiralno politiko proti Slovincem. Franca je vedno nosila ribe v mesto in se je stalno borila z revščino. Boj za vsakodnevni kruh jo je tako utrdil, da ji fašizem ni mogel do živega. Marsikdo v vasi mu ni bil tako pogumen. Kdor je imel doma slovenske knjige, se jih je rad rešil. Franca pa si je tako nabrala lepo knjižnico. V predalcih je hranila tudi Stalinske in Leninske slike in še sedaj je ponosna, da jih škvadrstji niso nikoli našli.

Ko so šli partizani v gozdove, jim kriške žene niso odrekale pomoči. Med temi je bila tudi Franca, ki je večkrat nesla »fantom« nekaj kruha, da bi imeli kaj za podzob. Posebno pa se spominja zadnjega postnega dne pred osvoboditvijo. V Križu so vraščani zbrali nekaj vina, kruha in cigaret za partizane. Franca pa so jo ukazali, naj nese to »fantom«, češ da se bo z Nemci najbolje odrezala.

Napotila se je. Pri Božjem polju (na križu s cesto, ki pelje v Gaborce) je bilo »svabov kot listja«. Z nekaj nemškimi besedami in s pogumom pa je Franca premostila tudi to oviro. Po večurni hoji in skrivaj je prišla do partizanov, ki so jo veseli sprejeli. Lotili so se kruha in vina, ko pa je prišel čas za cigarete so nastale težave. V silji je Franca pozabila na vzgled. »Fantje« pa jih tudi niso imeli več. Morali so si prizgati smodke s kresilnim kamnom, obenem pa so pošteno kleli ženske, zaradi njene pozabljenosti in jezilo jih je, ko se je Franca prešerno smejala.

Njen pogum pa je včasih mejil celo na nerazodnost. Pod ribe je skril v plenir bombe in jih nosila »fantom« v gozd, kljub strogem nadzoru nemških patrulj. Bila je tudi vročevrtna in se je hitro razjezila. Ko je padel Mussolini, se je napotila pred hišo nekega znanega fašista ga poklicala na okno, ter mu zabrusila: »Na, tu imaš svojega Duceja, in se ob tem udarila po zadnji plati.

Ko se spominja tih preteklih dni, posteno prizna: »Tres veliko srečo sem imela, da sem kljub vsem tem neumnostim in norčijam odnesla celo kožo«.

TRŽAŠKA KNJIGARNA

sporoča prijateljem in cenjenim odjemalcem, da bo zaradi letnih počitnic zaprta do 20. avgusta.

DO 6. SEPTEMBRA LETOS

Trošarinski urad sprejema prijave o vinskih zalozah

Za prestopnike denarna kazen in objava razsodbe v tisku

Tržaška občina sporoča, da morajo vinogradniki, trgovci in industriji, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in razpečevanjem vina, prijaviti svoje zaloge na pristojnem uradu do 6. septembra letos. Prijave je treba izročiti trošarinskemu uradu (Trst, Ul. del Teatro šte. 4), zaloge pa morajo biti popisane po stanju opločji 31. avgusta 1972. Za pošiljke vina in vinskih proizvodov, ki bi bile ob tem datumu v prometu, tako na primer na poti od grozista do razpečevalca na drobno, ali od kleti h grozistu, mora prijavitel kupec. Zaloge je treba popisati na posebnih polah, ki jih deli trošarinski urad. Po členu šte. 83 odloka šte. 162, ki ga je v tej zvezi izdal predsednik republike 12. februarja 1965, se neupoštevanje omenjene dolžnosti kaznuje z denarno kaznijo od 100 tisoč do 1.000.000 lir, in z objavo ustrezne razsodbe v dveh časnikih. Vinske zalozge (a prav tako zalozge mošta in kisa) popisuje

NA TRGOVINSKI ZBORNICI

Razpisano prosto mesto pomožnega strokovnjaka

Tržaška trgovinska zbornica ponovno opozarja občinstvo, da je pred kratkim razpisala natečaj za zasedbo enega mesta pomožnega strokovnjaka v izvršnem staležu. Rok za vlaganje ustreznih prošelj zapade 9. septembra letos. Za prijavitel je potrebna diploma o ovisenju in prejeljati v tržiško bolnišnico, kjer so »za zaradi poškodb na glavi, desnem ramenu in kolenu pridržali za 20 dni.

Poletne počitnice bi bilo treba »razredčiti« na daljše razdobje

Ker je ogromna večina trgovin zaprta ravno za veliki šmaren, je mesto kot izumrlo in so glede nekaterih osnovnih uslug v škripcih domačini in turisti

Z današnjim dnem se bodo v glavni zaključile poletne počitnice za industrijske obrate, trgovine, javne lokale, katerih lastniki so v teh tednih opozorili javnost na svojo zaporo z običajnim pakom: Zaradi počitnic zaprto do... S počitnic se bo vrnila tudi ogromna množica delavcev, uradnikov, meščanov in deželanov. Večji del se jih bo vračal jutri, da bodo v ponedeljek spet na delovnem mestu, lepo število pa se je za ponedeljek odločilo že včeraj in danes, ker se je vreme v turističnem pogledu »iskrilo« in je pri takšnem hladu in dežju skorajda prijetnejše doma kot pri morju ali v hribih.

Glede razporeditve zapore trgovin, lokalov in podobno nas je včeraj čitatelj opozoril, da bi kazalo v prihodnje počitnice tako načrtovati, da bi se ne skrčile samo na dva ali tri tedne v avgustu, ko je vse zaprto in imas kdaj pa kdaj težavo pri nakupovanju, kjer so vse navojnice spuščene in te na vsaki vrh povzročijo z obvestilom, da je zaprto. Morda bi bilo umestno, če bi se posamezne kategorije pomenile in zaporo lokalov »razredčile« na ves mesec ali tudi na dva, če je mogoče doseči pristanek prizadeletih. Trafike, na primer, morajo svojo zaporo sporočiti pristojnim organom, da jim izstavi dovoljenje, prav pa bi bilo, če bi v okviru svojih strokovnih čez tudi ostali lokali sodelovali med seboj ter zagotovili preskrbo prebivalstvu, ki ostaja doma, pa tudi turistom, ki prihajajo od zunaj. Videz izumrlega mesta med velikomarnimi počitnicami zares ne deluje najbolj prijetno na nikogar.

Tudi s stališča turističnih kapacitet bi bilo boljše, če bi preprečili naval ob velikem šmarnu, saj ni malo primerov, ko ljudje ne dobijo prenočišč, so slabo postreženi in dražjo plačujejo.

Najbrž bi kazalo celotno počitniško politiko drugače usmerjati, da preprečimo kar v tisto počitniško mrazico, razvoj katere si mnogi že sedaj rezervirajo hotelske sobe za prihodnje leto.

Posebno poglavje zadeva promet, ki je v teh dneh na mnogih italijanskih cestah naravnost nevzdržen ter pokvari vsake tistemu, ki si jih je komaj za silo popravil na odhodu.

Interpelacija pokrajinskih svetovalec KPI

Svetovalci KPI so poslali pokrajinskemu odboru interpelacijo v

V ČETRTEK PONOČI

Ukradli so avto giulia in ga pustili v plamenih

Lastnik je utrpel štirito tisoč lir škodo

Na številko 113 goriške kvesture je v četrtek nekaj pred ponočjo nekdo telefoniral, da v Podgori, v Ul. Grappata, v bližini nogometnega igrišča, gori giulia v novi 1300. Agenti javne varnosti so obvestili gasilce, ki so nemudoma odšli na kraj.

Tja so prišli tudi agenti letalskega oddelka, ki so ugotovili, da je avto lastnik Donata Lenardija iz Ul. Michelstaedter 3, ki je malo pred jutro javno vozila. Avto so mu neznanec ukradli med 22. in 23. uro v Ul. Nizza.

Pri nasilnem vžigu motorja so tatovi najbrž strgali električne žice, tako da je nastal kratek stik. Z avtom so namreč ugnili priti samo do Podgorje in ko so videli, da je začel goreti, so ga pustili kar tam in so zbežali.

Škodo, ki je nastala zaradi požara, so gasilci ocenili na približno 400 tisoč lir.

Včeraj popoldne nevihta

Včeraj popoldne je nad Goriško prišel toliko pričakovani hladni val, ki je skupno z ohlajitvijo prinesel tudi izdatnejše padavine. Med popoldanskim nevihto je bilo na vsem lepem potrebno prižgati luči, tako se je namreč stemnilo. Tudi dežja je bilo za silo dovolj zlasti za povrtnino.

Ne moremo pa še vedeti, če se je dvimiljska gladina Soče, da bi se napolnili jaski, iz katerih se dni dodatno črpa vodo za potrebe goriškega vodovoda. Morda pa se bo položaj glede preskrbe z vodo normaliziral že s tem, da je ne bodo več uporabljali za zalivanje vrtov.

Zaradi nenadne slabosti zavozil z avtom s ceste

23-letni Ercole Di Biglio, ki službuje vojaški rok pri polku Nembo v Gradiscu, se je včeraj za volanom avtomobila nenadoma počutil buje vojaški rok pri polku Nembo se je pripetila na avto čisti Trst-Videm, v bližini Vermejanje. Mladenič so prepeljali v tržiško bolnišnico, kjer so »za zaradi poškodb na glavi, desnem ramenu in kolenu pridržali za 20 dni.

DANES IN JUTRI MNOŽIČEN POVRATEK Z ODDIHA

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Novogoriška SZDL za poglobitev stikov in sodelovanja ob meji

Izdelana stališča o enotnosti slovenskega, zlasti kultur. nega prostora še ne kažejo v zadostni meri skrbi za zamejske Slovence - Izjava predsednika dr. Lojzeta Rota

Predsednik občinske organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva v Novi Gorici dr. Lojze Rot je v pogovoru z goriškim komunističnim RTV Ljubljana obravnaval tudi zelo aktualno problematiko odnosov in sodelovanja ob meji. Ko je razpravljal o izhodnih, vsebinskih in prihodnjih merilih za takšne stike in sodelovanje med Novo Gorico in sosednjimi območji v Italiji, je dejal:

«Naša občinska organizacija Socialistične zveze ima zelo razvite in uspešne stike s Socialistično stranko Italije za goriško pokrajino in poskuša te stike programsko poglobiti, razširiti in utrditi. Prav tako ima tudi Skupščina občine uspešno in najrazličnejše sodelovanje s sosednjimi območnimi občinami. V takih dobrih območjih

odnosih lahko rešujemo vrsto konkretnih vprašanj, na primer urbanistične zadeve, vprašanja za zgraditve novega obmejnega prehoda v Vrtojbi, prekategorizacijo obmejnih prehodov, politiko za turistično o-vrednotenje Goriških Brd, organizacijo srečanj prebivalstva z obeh strani meje v duhu prijateljstva, in podobno. Prav tako deluje stika imajo tudi mladina in sindikati. Posebno je pomembna obmejna politika Zveze komunistov v Novi Gorici.

Naša skupna želja je, da vzporedno in poglobljamo to sodelovanje, in to z občutkom za politično izredno občutljivo področje, ki so obmejni stiki. Na podlagi tega dosežemo, da je naša skrb za zamejske Slovence še vedno prejemljiva in ne izhaja v celoti iz izdelanih stališč o enotnosti slovenskega, zlasti kulturnega prostora. Preveč smo usmerjeni na reševanje gospodarsko pomembnih vprašanj ob meji in bi se morali v bodočnosti bolj živo in zavzeto prizadevati za reševanje tistih življenjskih problemov, ki usodno zadevajo razvoj slovenske narodnostne skupnosti pri njihovi polni zaščiti in med zamejci utrjevali zavest o pripadnosti slovenskemu narodu. Obmejna občina, kakršna je naša, ima v tem pogledu še odgovornejšo in pomembnejšo vlogo. V tem pogledu in ob upoštevanju dejanskega položaja, ki ga imajo naši Slovenci onstran meje, moramo navezovati predvsem kulturne stike.

Socialistična zveza mora usmeriti svoja prizadevanja in stike z vsemi zamejskimi Slovenci, ki hočejo sodelovati, razen s tistimi, ki se zaradi sovražne dejavnosti do matične domovine, sami izključujejo iz takšnega sodelovanja. Samo na ta način se bomo tudi mi v Novi Gorici aktivno vključili v program sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo. M. D.

Okrožnica za dijake z vojaškimi obveznostmi

Ministrstvo za šolstvo je te dni poslalo na goriško skrbništvo okrožnico obrambnega ministrstva, ki zadeva vpoklice v vojaško službo za mladenčce tretjega kontinenta leta 1972.

Dijaki, ki so podvrženi vojaškim obveznostim, si lahko ogledajo okrožnico na šolskem skrbništvu.

Kino

Gorica

VERDI: ob 17.15-22.00 »Terroro cieco«. M. Farrow in R. Bailey. Barvni film: mladini pod 14. letom prepovedano.

CORSO: ob 17.30-22.00 »Tempi moderni«. C. Chaplin. Barvni film.

MODERNISSIMO: ob 17.00-22.00 »Stranieri fatti il segno della croce«. C. Southwood in J. Cameron. Barvni film.

CENTRALE: ob 17.30-21.30 »Agente 007, missione Goldfinger«. S. Conner. Barvni film.

VITTORIA: ob 17.30-22.00 »Il ragazzo e la quarantenne (Storia di un giorno d'amore)«. J. Simons in L. Whiting. Barvni film.

IRIDE: ob 18.00 »Una cavalla tutta nuda«. B. Bouchet. Barvni film.

EXCELSIOR: 17.30 »Sfida senza paura«. Paul Newman in Henry Fonda. Barvni film.

PRINCIPE: ob 18.00 »Orgasmo«. C. Baker in L. Castel. Barvni film.

NOVA GORICA

SOCA (N. Gorica): »Robin Hood ognjevitil lokostrelca«. Italijanski barvni film - ob 18.15 in 20.15.

SVOBODA (Semeter): »Ah, ta čudoviti avto«. Ameriški barvni film - ob 18.30 in 20.30.

RENCE: »Pregon za 100.000 dolarjev«. Ameriško-italijanski barvni film - ob 20.

SEMPAS: Prosto.

KANAL: »Stanlio in Olio na divjem zahodu«. Ameriški film - ob 20.

DESKLE: »Džungla diamantov«. Ameriški barvni film - ob 20.

PRVACINA: »Gusarji proti pariskim 7/8«. Francoski barvni film - ob 20.30.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

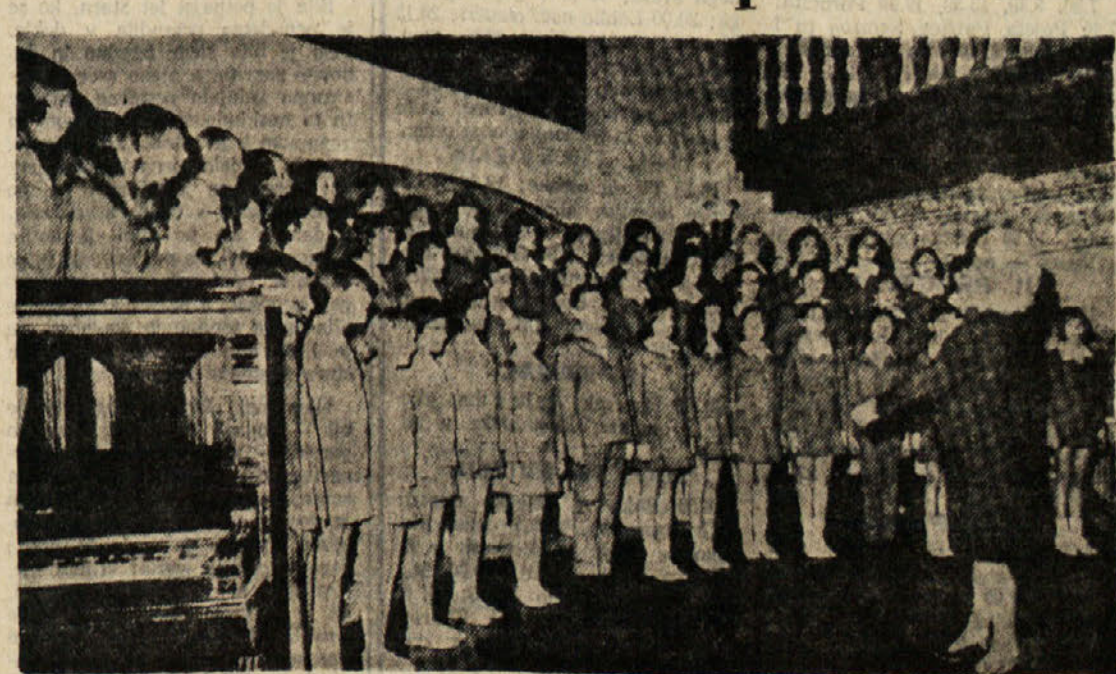
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Providenti, Travnik 14, tel. 2972.

Izleti

DRUŽINSKI IZLET z avtobusom v gornje Posočje in na Gorenjsko prireditelj Slovensko planinsko društvo iz Gorice, v nedeljo, 27. avgusta. Ogledali si bodo dolino Trente, nato bodo šli čez Vršič do Kranjske gore, Goraž Marulj. Dvoje do Kranja. Vpis in podrobnjša pojasnila na sedežu SPD v Ul. Malta 2/1. Pohitite z vpisom dokler le še kaj prostora v avtobusu.

P. d. Briški gric iz Steverjanu prireditelj, 27. avgusta, enodnevnega avtobusnega izleta na Dolensko, z obiskom Žumberga. Baze 20, zdravišča Dolenska Toplica, Doline Krke, Novega mesta in Otočca. Avtobus bo odšel ob 5. uri zjutraj z Bukovja, ustavljal se bo na Dvoru in Oslavju. Za vpis in pojasnila se lahko privedi obmejo do članov društva.

Šestdeset otroških glasov navdušilo številne poslušalce

V našem listu smo že včeraj poročali o nastopu otroškega pevskega zbora CKD iz Prage, ki se je skoraj neverjetno, da je te dni predstavil goriškemu v gledališčnem občinstvu. Otroci so povsod želi veliko uspeha in poslušalci so bili iznenadeni nad njihovo pripravo ter preciznim in ubranim izvajanjem. Zdelo se je skoraj neverjetno, da je moglo fantje in dekleta od desetih do šestnajstih let izučiti do toliko harmonije. Zbor CKD iz

Prage je sinoči nastopil v župnijskem domu v Steverjanu, kjer je žele prav toliko odobravanja. Na sliki vidimo zbor, pod vodstvom Vlaste Hlavatove, ko je nastopil na Goriškem gradu.

LETOŠNJA NAGRADA STREGA

Giuseppe Dessi: «DEŽELA SENC»

«Paese d'ombre»

Roman «Paese d'ombre» («Dežela senci»), s katerim je Giuseppe Dessi osvojil letošnjo nagrado Strega, je eno zgodovinsko najbolj nepristranskih in poetično treh prireditev del, ki smo jih imeli priložnost brati v teh zadnjih dvajsetih letih.

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Nova izdaja Goričarjeve sociologije

Jože Goričar, profesor ljubljanske univerze, je že pred leti izdal knjigo pod naslovom Temelji obče sociologije. Knjiga je zdaj pri Državni založbi izšla v novi, spopolnjeni in predelani izdaji. Iz prejšnje izdaje, dodal pa je nekaj novih, ki obravnavajo novejša dognanja bosi družbene gibanja. Razen tega je nekaj poglavij iz prve izdaje temeljito predelal, kot pravi sam v predgovoru h knjigi. Tako imamo zdaj pred seboj novo knjigo o sociologiji, ki jo namenjena v prvi vrsti študentom, pa tudi vsem tistim, ki jih kakorkoli zanimajo problemi sociologije kot najsplošnejše družbene vede. Knjiga je razdeljena na več delov od katerih prvi, seveda v več poglavjih, obravnava sociologijo kot vedo. Drugi del knjige je posvečen človeku in njegovemu družbenemu bistvu. Tretji del govori o strukturi družbe, prav tako naslednji del, ki nosi naslov Posebne strukture in njegove sestavine. Ta del knjige je tudi najboljše, saj v predstavlja jedro celotne knjige. Zadnji del knjige je posvečen družbenemu razvoju. Obširna knjiga, ki jo zaključujejo opombe in v stvarno ter mnenjsko kazalo je seveda znanstvenec delo. Ker je avtor eden redkih sociologov, ki so napisali knjigo o temeljih obče sociologije in ker predstavlja njegovo knjigo uvod v umevanje sociološke vede, je treba novo knjigo, pa čeprav je le dopolnjen povzetek prve izdaje, opozoriti vse tiste ki se zanimajo za vprašanja sociologije s stališča marksistične znanosti.

SI. RU.

NA FILMSKIH PLATNIH

Steve Ihnat:

«The Honkers»

O ameriškem režiserju Stevu Ihnatu vemo, da je pred kratkim umrl po kratkotrajnem delovanju. Njegov film «The Honkers» (Lestbizionista, 1971) ne daje jasne odgovora, ali je bil Ihnat izvirni avtor ali le spreten obrtnik. Predvsem v ameriški kinematografiji je včasih to težko razkumeti tudi iz celotnega opusa, kaj se iz enega samega filma.

«The Honkers», v katerem nastopajo James Coburn, Lita Roit, Anne Archer, je vsakelej zanimivo delo, ki vsebuje izrazito vzdušje melanholičnosti in obžalovanja protagonistove preteklosti. Zanimiv je ves zaključek od o črde in klovnovi žrtvi, ki ji sledi lep, dolg preliv slike s protagonistom v obrazem v sliko praznega stadiona. Film je torej vreden gledalcevo pozornosti.

S. G.

Že ob prvih straneh se bralec more prebrati, da se je tokrat pisatelj vrnil na rodno Sardinijo dušeno popolnoma obnovljen po številnih in dolgoletnih kulturnih izkušnjah na kontinentu. Njegova poetična perspektiva se je zato osvobodila vsakršne nepotrebne folklorne retorike in vsakršnega pristranskega navdušenja nad ljudmi in usodami rodne zemlje. Bržkone je prav iz tega razloga postavil svojo zgodbo v drugo polovico prejšnjega stoletja, to je v obdobje, ki je zaradi sorazmerno velike časovne oddaljenosti bolj prijalo njegovi želji po absolutni nepristranosti in čustveni neprizadetosti.

Pripovedni moti, kakršen se je pod njegovim peresom razvil iz tega za našo živčno preobčutljivost nenavadnega zgodovinsko-poetičnega izhodišča, je tako nujno moral biti hladno, to je brez pravega epskega zamosa in brez vidne ganjenosti. Vendar je prav v tem primeru hkrati tudi njegova največja moč. Angelo Uras, protagonist romana, živi pred našimi očmi ne le kot človek, murveč in dejali bi, še zlasti kot simbol vsega otroškega ljudstva, ki ga nenaklonjenost zgodovinske usode ni mogla izpriditi in hrepeni po pravičnosti pristno vero v dobroto in nagonskim odporom proti zlu. Zato si ta Dessijev junak ne more in ne sme priložiti ne pretirane čustvenosti ne prevelike družbene angažiranosti. Njegovo življenje mora namreč služiti kot zgled povprečja vsega sardinskega ljudstva, ki ga zunanji dogodki, pa čeprav dramatični, ne morejo motiti ne obično spremeniti. «Dežela senci» ni torej roman o Angelu Urasu, temveč roman o celi Sardiniji. Nujno je zagledati avtor moral zalet v svoj pogled čim večje število oseb in čim daljšo zgodovinsko obdobje, iz česar izhaja, da ni smel osredotočiti svoje pozornosti na osebno dramo tega ali onega junaka, če je hotel doseči pravo ravnotežje med vsemi sestavnimi deli svoje velike pripovedne freske. In prav to mu je uspelo tako dobro, da moremo ob branju popolnoma pozabiti na že omenjeno «hladnost» poetičnega prijema.

V luči teh ugotovitev zadobi človeška usoda Angela Urasa precej marginalne pomena, da si v romani predvsem govor o njem, o njegovi nepričakovani dediščini, o njegovih dveh porokah, o njegovih političnih uspehih pri županovanju in končno o njegovi mirni starosti, polni intimnega zadovoljenja in sladke, prijetne utrujenosti. Angelo Uras je očito služil Dessiju kot rdeča pripovedna nit, to je kot sprotno izhodišče za celo vrsto vzporednih zgodb in zgodbic, v katerih nastopa dejansko celo Urasovo mesto. Neopazno se vtisnejo v naš spomin se zlasti Angela mati, njegova prva žena Valentina, tati, don Francesco Fulgheri, njegov dober prijatelj, in končno inženir Ferraris, predstavnik plemenske vladne oblasti. Vsiak izmed teh junakov zastopa določeno kategorijo družbenih usod in človeških značajev, kar daje romanu

največjo pripovedno pestrost in zgodovinsko točnost. In še eno pripombo bi radi zapisali, preden zaključimo te bežne misli o tem velikem Dessijevem delu. «Dežela senci» ni samo zgodba o sardinskih ljudeh in njihovih strasteh. V njej so tudi jasno za beleženi vsi politični in gospodarski razlogi, zaradi katerih je Sardinija danes taka, kakršna je, in ne drugačna. Pisateljeva velika spretnost se pokaže še posebno v tem, da pušča, kot se to dogaja v vsakdanjem življenju, te elemente v ozadju in jih nikoli dramatično ne poudarja. Vendar so prisotni v vsakem poglavju in, rekli bi, celo v vsaki stavku, ki ga izgovorijo prav tako glavni kot stranski junaki. Na ta način je Dessiju uspelo doseči idealno vzporednost med zunanji, zgodovinski in čustveni, ki oblikujejo življenje, in notranji, to je duševni in čustveni.

In to je še en razlog, in nemara ne najmanjši, zaradi katerega je «Dežela senci» izredno učinkovito pripovedno delo: samo v okviru sodobnega italijanskega pripovedništva, temveč tudi svetovnega. Zato je upati, da go bomo kmalu dobili tudi v slovenskem prevodu, saj nam lahko bolje kot katero koli drugo delo v teh zadnjih letih predstavlja imeniten mejnik v razvoju sodobnega romanopisja.

JOSEF TAVČAR

Marilyn Monroe, nepozabna ameriška igralka

PRED DESETIMI LETI JE TRAGIČNO PREMINILA NEPOZABNA AMERIŠKA IGRALKA

Spomin na Marilyn Monroe

Minilo je deset let od tistega avgusta, ko je Marilyn Monroe poslednjič segla po uspalnih tabletah. Ljudem, ki so jo poznali, ni bilo jasno, kaj se ji zgodilo. Njen oče, ki je bil kdaj vstojni in uspešen filmski igralec, je bil zdaj že star in bolan. Marilyn je bila zdaj sama, sama v Hollywoodu. Njena mati, Gladys, je bila takrat zaplenjena kot delavka v montažnem oddelku filmske družbe R.K.O., a Marilyn ni dolgo živela v njenem naročju. Bilo ji je komaj pet let, ko so mamjo Gladys zavržili v psihiatrično bolnico, kjer živi še danes, ujeta v noč svojega uma, in nikoli ni izvedela, da je njena hčerka nekoč postala Marilyn Monroe. Gladys se je v dolgih, neskončnih dneh svoje otopenosti, poigrava s svojo lutko, jo postelje in šepeta: Norma, Norma, ... in najbrž ne bo nikoli razumela, da je Norma - Marilyn že deset let pod rušo.

Po materinem odhodu v umobolnico, se je prišla kalvarija male Norme, ki je bila vse do svojega petnajsetega leta prepričana, da je njena mati. Toda to niso bili ljudje, ki bi iskreno in iz ljubezni nudili domo in varnost otroku. Marilyn so sprejeli samo zaradi mesečne podpore, ki jo je vladna agencija kot priznanje za »pomembne podatke«. Lahko si predstavljamo, kakšno je moralo biti njeno detinstvo in kako grozne posledice za njeno duševno življenje je bil zapustil šok, ko jo je eden izmed rediteljev - devedesletno - posilil.

nesli mnogo sreče, so potekali v znamenju velikega in obupanega hotenja: zazivati normalno življenje. Rodila se je kot nezakonski otrok, njeno resnično ime je bilo Norma Jean Baker. Njena mati, Gladys, je bila takrat zaplenjena kot delavka v montažnem oddelku filmske družbe R.K.O., a Marilyn ni dolgo živela v njenem naročju. Bilo ji je komaj pet let, ko so mamjo Gladys zavržili v psihiatrično bolnico, kjer živi še danes, ujeta v noč svojega uma, in nikoli ni izvedela, da je njena hčerka nekoč postala Marilyn Monroe. Gladys se je v dolgih, neskončnih dneh svoje otopenosti, poigrava s svojo lutko, jo postelje in šepeta: Norma, Norma, ... in najbrž ne bo nikoli razumela, da je Norma - Marilyn že deset let pod rušo.

Po materinem odhodu v umobolnico, se je prišla kalvarija male Norme, ki je bila vse do svojega petnajsetega leta prepričana, da je njena mati. Toda to niso bili ljudje, ki bi iskreno in iz ljubezni nudili domo in varnost otroku. Marilyn so sprejeli samo zaradi mesečne podpore, ki jo je vladna agencija kot priznanje za »pomembne podatke«. Lahko si predstavljamo, kakšno je moralo biti njeno detinstvo in kako grozne posledice za njeno duševno življenje je bil zapustil šok, ko jo je eden izmed rediteljev - devedesletno - posilil.

LJUBE MI, JAMES

Sole skorajda ni obiskovala. To, liko, da se je lahko naučila abecede, da je lahko prebrala ilustrirane revije, ki niso bile samo njeno edino čtivo - postale so prava obsedenost njenih mladih dni. Gledala je fotografije takrat zelo popularnih igralk (Marlene Dietrich, Greta Garbo, Jean Harlow, Carole Lombard) in sanjala, sanjala... Nič hudega, vse deklice sanjajo, toda iluzije Marilyn Monroe so bile tako močno žive, v njenem srcu, da je že dvajsetletna izrazila: «Postala bom igralka...» - Naj bi tega nikoli izgovorila: njeni moji krušni starši, prestrašeni za njeno »duševno čistost«, ji niso dovolili v kino.

Bila je petnajset let stara, ko se je nenadoma prerodila v dekle. Telo je bilo sicer izredno in čudovito razvito, a njeno srce je nerazumno izdajalo resnično starost. In ta neskladnost med telesom in razumom ji je ostala vse življenje, postala je celo njena karakteristika, katere se je Marilyn - po nepotrebnem - vedno sramovala. Kadar je šla po ulici, je čutila na sebi poželjive poglede; da bi se obranila prednjih moških namigov in opazk, a največ zato, ker je bila žejna topline in sladkosti, je je 1942. leta omožila. Še ni bila stara šestnajst let.

Njen mož, James Dougherty, je bil - komaj nekaj mesecev po poroki - poklican v vojno mornarico. Ko je tako znova ostala sama, je spoznala, da čustvo, ki jo je vezalo na Jamesa, ni bilo ljubezen. Čeprav je moža še nekaj časa v pisnih rotila: «Ljubi me, James!», si je morala priznati, da je to samo fraza, ki se jo je naučila s filmskega platna. Ob tem gremek odkritju, je možu napisala poslednje pismo, s katerim je dala zakonu slovo.

Po končani vojni se je zaposlila v neki tovarni letal. Takrat se ni na glas govorila o filmski karieri, toda njen način govora, hoje in oblačila - je odkrival

vse njene misli. Njeno postavo so najprej opazili reklamni agenti družbe, pri kateri je bila zaposlena. Po prvih skromnih posnetkih, se je pustila fotografirati golo. Za svoje »delo« je bila plačana petdeset dolarjev. Kasneje, ko je bila že »zvezda« je novinarjem dejala: «Bila sem lačna, zato sem pristala...»

Skandal, ki je zaradi tistih fotografij, preplaval Ameriko, ji je odprl vrata Hollywooda. Odlično je prestala vsa poskusna snemanja: filmska družba «20th Century Fox» ji je našla novo ime: MARILYN MONROE. Preden je podpisala pogodbo, je natvorno vprašala: «Kako se piše - Marilyn Monroe?» In s tem imenom je zaslovela po svetu. Njeni filmi, naj omenimo le najboljše: «Asfaltna džungla», «Nagras», «Možje ljubijo plavalce», «Reka brez povratka», «Avto-busna postaja», «Nekateri so za vroče» - so osvojili gledalce vsega sveta.

MARILYN, PO PADCU

Bila je že »zvezda«, »sex - simbol«, »bomba«, ... ko se je drugič omožila. Toda njen novi soprog, slovit športni prvak Joe Di Maggio (poročila sta se leta 1946), je bil pretirano ljubosumen - tako je pripovedovala Marilyn - da je bil

Vanja Kraljević: Življenje in boj A. Gramscija - 4.

Točno je predvidel resnico o oktobrski revoluciji

S člansko izkaznico Socialistične partije - Namesto lingvisti, velik revolucionar - Pomen kulture za proletarijat Seme revolucije v Italiji - Krvavi avgust 1917

Od takrat so pogostejši stiki, ki jih je Gramsci imel z mladimi socialisti, v glavnem bili v mladinski socialistični organizaciji «Centers».

Na jesen tega, 1913. leta, se je postopno oblikovala majhna skupina študentov, ki so ji pripadali Antonio Gramsci (23 let), Angelo Tasca (22) in Palmiro Togliatti (21). Tem se je kmalu pridružil mlad študent prvega letnika, Umberto Terracini s pravne fakultete, star devetnajst let. (Edini, ki danes še živi iz te skupine, član redakcije CK KPJ, senator, znani pravnik in odvjetnik).

Ti štiri mladi politiki so se pet let kasneje, po končani prvi svetovni vojni, znova našli, in sicer zdaj v redakciji časopisa «Ordine nuovo», o čemer bo še govor.

Tasca sta Tasca in Terracini že bila redna člana socialistične mladinske organizacije. Ni znano, če je takrat Antonio Gramsci bil vpisan v Socialistično stranko Italije.

V nekem pismu iz l. 1964 Togliatti pravi o tem: «Antonia sem spoznal jeseni 1911. leta na univerzi. Mesece in mesece smo se po Gramscijevemu običaju srečevali in razgovarjali. Iz vseh teh razgovorov izhaja, brez kakršnegakoli dvoma, da je on že

bil odločno orientiran v smeri socializma. Sicer je takšna orientacija izvirala že iz Cagliarja, kjer je on bil v stiku s tamkajšnje Delavsko zbornico. To, česar ne bi mogel natančneje določiti, je leto, ko je prejel člansko izkaznico Socialistične partije Italije... Jaz sem jo dobil l. 1914, toda Gramsci jo je imel pred tem».

Na predvečer prve svetovne vojne so socialisti zahtevali, da se Italija opredeli za »absolutno nevtralnost«, kar je ta tudi napravila 4. avgusta 1914. Toda o tem stališču in potem o nadaljnjem razvoju situacije ter o bodoči opredelitvi Italije se je med samimi socialisti razvila živahna polemika. Svoje mnenje o tem je iznesel tudi Gramsci v članku «Aktivna in delujoča nevtralnost», ki ga je objavil v nedeljskem časopisu «Grido del popolo», takratnem organu turinske partije Socialistične partije Italije. Bilo je to 31. oktobra 1914. Smatra se, da je ta članek, ki je povzročil različne reakcije, prvi politični tekst, ki ga je objavil bodoči voditelj italijanskih komunistov.

Zatem je nastopilo novo obdobje krize, tako psihične kot fizične, ki je Antonia odrgala ne samo od udeležbe v političnem življenju in od študija, zaradi česar mu je bila za štiri mesece od vzeta študentska plačila, marveč tudi od same družine, kateri je prenehal pisati. Dajal je privatne lekcije, da bi se lahko vzdrževal, to pa ga je še bolj utrjalo in slabšalo njegovo splošno stanje.

Medtem Italija ni ostala dolgo nevtrajna. Maj 1915 je tudi ona stopila v vojno. Vsi trije Antoniovi bratje, Gennaro, Mario in Carlo, so bili poklicani v vojsko. On je takrat občutil vsu teo osamljenosti in lučenosti od vseh, a je kljub temu obvladal krizo, ki je trajala leto dni.

Trinajstega novembra je objavil v «Grido del popolo» članek v zvezi s zimskovalsko konferenco, ki je bila septembra istega leta, ko so evropske socialistične partije, ki so se vedno bile na opozicijskem stališču proti vojni, objavile manifest, katerega je podpisal tudi Lenin. Socialistični «Avanti» je v številki od 14. oktobra objavil ključni dokument zimskovalske konference in Italijani so ob tej priložnosti prvič čuli za Vladimirja Iljica.

V življenju petindvajsetletnega Antonia Gramscija so nastopili predmetni trenutki, ki je Italija verjetno izbrala izvrstnega lingvisti, dobila pa velikega revolucionarja, politika in marksističnega teoretičarja.

V tem času je namreč Gramsci močno zanemarjal študij, dasirav no se še ni odločil, da sta povsem pustil. Nasprotno, zdelo se je, da pripravljala diplomatsko delo. Toda delo v redakciji «Grido del popolo» in sodelovanje pri «Avanti» sta mu odvzemala vse več časa. Kmalu, tam nekje med 1915 in 1916, letom, ko je postal okolični revolucionar, je za določen čas ostalo časnarkarstvo njegovo osnovno zanimanje.

V neki stari, ogromni stavbi v središču Turina, so v zadnjem nadstropju bile tri osebe, kjer so imele svojo sedež redakcija časopisa «Grido del popolo», dopisništvo «Avanti» in turinska sekcija Socialistične partije Italije. Tu je Gramsci kasneje preživel večji del svojega časa kot profesionalni v redakciji časopisa «Grido del popolo», skupaj s še dvema urednikoma, Mariom Giudicem, ki je imel funkcijo glavnega urednika, in Leom Gallettom.

Za sodelovanje pri «Avanti» je prejemal plačo 50 lir vtem ko so sodelovanje v redakciji «Grido del popolo» ni plačalo. To ni bilo dovolj za življenje, zato je moral še naprej dajati privatne lekcije.

Teksti, ki jih je mladi Gramsci objavil na straneh «Grido del popolo» in na turinski strani «Avanti» so kmalu zbudili pozornost javnosti in čitateljev. Vajeni na staromodne, tako po vsebini kot obliki klasične članke starih sodobnikov iz vrst Socialistične partije Italije, so čitatelji v novih pripekih novega urednika «Grido del popolo» začutili nekaj novega, svežega, mnogo bolj sodobnega in bogatega po duhu, dejah ter mišlih. In to je v enaki meri veljalo za gledališke kritike, ki se je Gramsci z njimi dolgo ukvarjal, kot za politične komentatorje kur-

zive, beležke, ki jih je redno objavil v vsaki številki «Grido del popolo».

Ze v teh prvih prispevkih je mladi revolucionar poudarjal pomen razširjanja kulture, brez katere proletarijat ne bo mogel postati zaveden svoje zgodovinske vloge. Zato tudi vztraja pri neobhodnem odnosu med kulturno dejavnostjo in revolucijo, kot tudi pri tem, da sta pred vsako revolucijo nujna intenzivno kritično delo ter kulturno prodiranje.

To kulturno dejavnost med delavci, v delavskem razredu, Gramsci ni samo zahteval v svojih člankih, marveč jo je vsakodnevno tudi ustvarjal. V delavskih društvih po turinskih predmestjih je postal gosten gost kot predavatelj o raznih temah iz kulture, književnosti, politike, zgodovine, umetnosti.

Februar 1917. V Rusiji je bil zrušen carski režim. Iz skopih vesti, ki so prihajale v Italijo, ni bilo mogoče točno ugotoviti, kakšno revolucijo gre. O tem je Gramsci pisal v nekem članku, objavljenem v «Grido del popolo», pri čemer je izrazil prepričanje, da je ruska revolucija ne samo delo, marveč da gre za proletarsko dejanje, ki bo, naravno privedlo do socialističnega režima. Bodoči razvoj dogodkov je pokazal, kako pravilno je bilo to Gramscijevo predvidevanje.

Maja meseca pa so bile na straneh turinske «Stampa» objavljene natančnejše vesti o tem, kar se je dogajalo v Rusiji. Italijani so imeli priložnost izvedeti za nekatere izmed Leninovih tez in zahtev boljševikov, kot so bile neodložljiva sklenitev premirja, prepustitev oblasti sovjetskemu delavskemu in kmečkemu opuslancem itd.

Augusta sta prispela v Turin dva predstavnika Kersenskega, Goldberg in Smirnov, katerih naloga je bila, da seznanijo zaveznike vlade s tem, kar se je dogajalo v Rusiji. Kakšen dan pred tem je Goldberg izjavil dopisniku «Stampa» v Parizu, da «Lenin in naš prijatelj in smo mi nekje napačni». Da je turinski proletarijat zelo dobro razumel, kaj to pomeni, je pokazal natančno, kako je dočkal in pospremlil oba delegata iz St. Petrograda.

Ko sta se pojavila na balkonu zgradbe, na Corso Siccardi, da bi govorila o dogodkih v Rusiji in prosila za podporo italijanskega ljudstva in njegove vlade, tu je dočakala množica štrlečih tisoč ljudi. «Živel Lenin!» - je zagrmelo kot iz enega grla. «Živel Lenin!» - in ta gromovit vzklik je bil ponovil vsakokoli kar je Kersenski odposlanca skušala nekaj povedati v korist vlade - ki je smekaj poslala, in proti temu za kar se je Lenin tisti trenutek v Rusiji boril.

Kar na hitro sta, kot sta vedela in znaia, zaključila svoj govor. A kasneje ju je po Turinu proletarijat Milana, Bologne in drugih velikih italijanskih mest dočkal in pospremlil na enak način.

Čeprav Lenin in boljševiki v Rusiji še niso prevzeli oblasti, je smisel revolucije na določen način bilo že posejano tudi v Italiji. Dasiravno italijanski delavci niso natančno vedeli kaj vse se dogaja v daljni deželi in če je tamkajšnji proletarijat že izpeljal revolucijo, so vendar te dogodke in preobrat sprejeli kot ohrabritev in spodbudo, da tudi oni store kot delavci v Rusiji. Ta želja je spet prila naimočneje do izraza v Turinu, znova se je industrijsko diside italijanskega severa spreminilo v prirozične krvavega obračuna med turinskimi proletarci na eni in delavskimi, policijo in vojsko na drugi strani.

Stanje deavcev v turinskih tovarnah je namreč postajalo od dne do dne težje. Na delu je, pod nadzorstvom vojske, vladala teklela disciplina, za najmanjšo stvar se človek končal pred vojaškim sodiščem. V mestu je primanjlovala hrana. Tudi kruha ni bilo mogoče redno dobivati, če je to kar so delavcem delili kot kruh, solar bilo mogoče pritevati k življenju. V torek, 21. avgusta (1917), krhla sploh ni bilo ob vsem tem. Mnogi delavci opoičarjali izmen so se začeli dogovarjati da po polдне ne gredo na delo. Začeli so se zbirati pred tovarniškimi vhodmi in protestirati: «Nismo jedli! Ne moremo delati! Lačni smo! Hemo kruha!»

(Nadaljevanje sledi)

Radio Vizija

SOBOTA, 19. AVGUSTA 1972

TRST A
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15, 23.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Poslušajmo spet; 13.30 Glasba po želji; 15.45 Avtoradio; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.00 Radio Olimpia; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Koncerti naše dežele; 18.50 Orkester proti orkestru; 19.10 Radio Bednarik: Moja srečanja; 19.20 Revija zborovskega petja; 20.00 Sport; 20.30 Teden v Italiji; 20.45 Stare slovenske ljudske igre: «No vi svet» - vesoljari; 21.45 Vabilo na ples; 22.45 Zabavna glasba.

TRST
12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Med glasbenimi prijatelji; 16.00 Radijska igra; 16.20 Zbori.

KOPER
7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 17.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.00 Jutranja glasba; 9.30 20.00 lir za vaš spored; 10.00 Polaris; 10.15 Z nami je...; 10.35 Polaris; 12.00 Glasba po želji; 13.30 Music shaker; 14.00 Kino danes; 14.10 Početek ob glasbi; 15.45 Plošče; 16.20 Fumorama; 17.00 Deluzni program; 18.00 Veselo v soboto popoldne; 18.40 Popevke na tekočem traku; 19.00 Oddaja progresivne glasbe; 19.30 Primorski dnevnik; 20.00 Zapoimo in zaigramo; 21.00 Večerna glasba; 21.40 Glasbeni weekend; 23.35 Ples na glasba; 24.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM
7.00, 8.00, 13.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 V1 in Jaz; 12.10

Lahka glasba; 13.15 «La corrida»; 14.09 Plošče; 15.10 Oddaja za bolnike; 16.00 Spored za otroke; 16.10 Znanstvena oddaja; 16.30 Početniški program; 17.10 Veliki varieté; 19.15 Radijska igra; 21.40 Jazz; 22.10 Večerna serenada.

II. PROGRAM
7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pojeta Patrick Samson in 1 Nuovi Angeli; 8.40 Za nas odrasle; 9.30 «Strnjena komedija»; 10.30 Gi-ni Bramieri: «Batto quattro»; 11.50 Zbori iz vsega sveta; 12.40 Stare ital. pesmi; 13.50 Kako in zakaj; 14.00 Plošča za polje; 15.40 «Alto gradimento»; 17.30 Iz-zrebanje loterije; 17.40 Ping -pong; 18.30 Odrska glasba; 20.10 «Tosca» - opera.

III. PROGRAM
10.00 Koncert za začetek; 11.15 Nabožni motivi; 13.00 Intermezzo; 14.00 Klavirske skladbe; 14.40 Simf. koncert; 16.10 Ital. sodobna glasba; 17.10 Koncert pianista Franca Mannina; 18.00 Lahka glasba; 19.15 Vsakovečerni koncert; 21.30 Simf. koncert; 22.50 Radijska igra.

FILODIFUZIJA
8.00 Koncert za začetek; 9.00 Schubertove simfonije; 10.20 Arhiv plošče; 11.00 Intermezzo; 12.00 Nemški «Liedern»; 13.20 Včerajšnji in današnji izvajalci.

SLOVENIJA
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30, 24.00 Poročila; 9.10 Glasbe na matineja; 10.05 Pionirski tehnik; 10.35 S pihalnim orkestrom RTV Ljubljana; 11.20 Pri vas doma; 13.10 Pojo naši operni pevci;

13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Po domače; 15.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.40 Iz opusa Jana Sibeliusa; 17.00 Vrtljaki; 17.40 Z orkestrom Madžarske RTV; 18.10 Gremo v kino; 18.50 Z ansambлом Jožeta Privška; 19.15 Iz opernega sveta; 19.45 S knjižnega trga; 20.00 Lahko nok, otroci; 20.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana; 21.00 «V soboto zvečer»; 21.50 Zabavna radijska igra; 23.20 Oddaja za naše izseljence; 24.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

ITAL. TELEVIIZIJA
18.15 TV za otroke; 19.30 Izrebanje loterije; 19.35 Nabožna oddaja; 19.50 Sport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Glasbeni spored vodi Renato Rascel; 22.20 Eurovizija; iz Copenhagena-boks: Monzon - Bogs; Ob zaključku: Dnevnik.

II. KANAL
21.00 Dnevnik; 21.15 Film: «Včer v pust»; 22.30 Jazz v Milanu.

JUG. TELEVIIZIJA
18.50 Slike s kmečkih oboci; 19.15 Obzoriki; 19.30 V deželi ljubkov - film; 19.55 Obisk v živalskem vrtu - film; 20.20 Mozaik; 20.25 Usodno nebo; 21.00 Dnevnik; 21.30 Nastopa Charles Aznavour; 22.25 Na poti k zvezdam; 22.50 Moj prijatelj Toni - film; 23.40 TV kažipot; 24.00 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV
20.45 Delavnica; 21.15 Poročila; 21.30 Obdraba ima besedo - film; 22.20 Jerry Lewis Show.

Prejeli smo

«SOCIJALIZAM», časopis saveza komunistov Jugoslavije - št. 6 - 1972. godina XV. Uredniški odbor: Mirko Hadži Vasiljev (predsednik); Dimče Belovski, Branko Borojević, Pavle Gaži, Drago Gorupić, Sinan Hasan, Boris Hudoletnjak, Vukasin Mičunović, Cvjetin Mijatović, Mirko Mirković, Najdan Pašić, Vuko Pavičević, Latinka Petrović, Branko Pribičević, Jovan Rajčević, Živojin Račković, Radoslav Ratković, Marjan Rožić, V

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

PROBLEM RODEZIJE PRED ODLOČILNIM IZPITOM

Danes zasedanje olimpijskega odbora
Tudi Pakistan in Jamajka proti RodezijiVečina izvedencev pa je mnenja, da mednarodna
olimpijska zveza ne bo spremenila svojih sklepov

MÜNCHEN, 18. — Izvršni svet mednarodnega olimpijskega odbora je danes zjutraj uradno podprl izjavo, ki ji je v sredo napravil Avery Brundage. V objavljenem obvestilu je med drugim rečeno, da olimpijska zveza kljub vsemu upa, da bodo afriške države uvideli, da je njihovo stališče napačno in da je bilo krivično preprečiti mladim afriškim atletom nastop na olimpiadi.

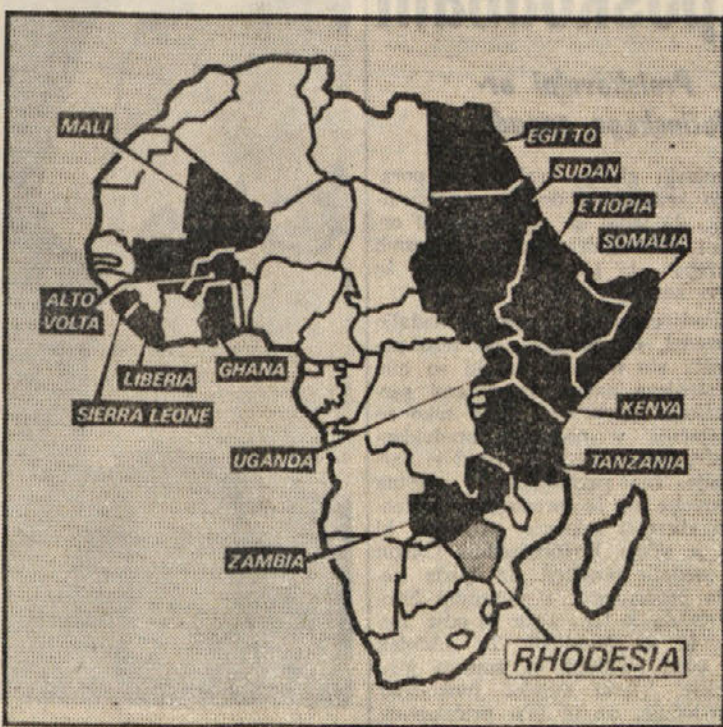
Kot je znano, je že 13 držav napovedalo odstop, v zadnjih urah pa je podobno odločitev sprejela še Gvajana. Stvar pa je še bolj zapletena po vesti, da sta tudi Pakistan in Jamajka, kot prvi neafriški državi, napovedali bojkot, ko bi Rodezija nastopila v Münchnu. Jamajka je zavzela zelo odločno stališče, čeprav je še dopustila možnost sporazuma. Nastop Rodezije na OI je na vsak način označila kot eveliko hinavščino.

Rešitve torej še vedno ni videti, čeprav sta se tabora morda nekoliko približala, ali vsaj omilila svoj stališče. Po eni strani je namreč Brundage izjavil, da mu še ni

8D Breg sporoča, da bodo treninški ženske odbojke v ponedeljek zvečer v Dolini ob 19.30 (prva skupina) in ob 21.30 (druga skupina).

znana nobena uradna vest, da bi se Pakistan in Jamajka pridružili upornim afriškim državam, da pa je stvar resna in je zato olimpijska zveza še v pričakovanju pojasnil. Po drugi strani pa je generalni tajnik organizacije za afriško zvezo, Ekangaki, sicer potrdil svoje nasprotovanje nastopu Rodezije, to pa z besedami, ki niso zvenele tako odločno in dokončno kot v prejšnjih dneh. Podtajnik iste organizacije, Zayoudeja, je v Münchnu, ker je bil na istem letalu tudi generalni tajnik vrhovnega afriškega odbora za šport, Ganga, ki je do sedaj vedno poudarjal dolžnost afriških držav, da kljub vsemu nastopijo v Münchnu, pa je možno sklepati, da bo v teh dneh morda prišlo do važnih sestankov in tudi morebitnih kompromisov.

Jutri se na vsak način prične zasedanje mednarodnega olimpijskega odbora, ki je edina, ki bi lahko spremenila dosedanj položaj. Večina izvedencev je sicer mnenja, da ne bo prišlo do sprememb, saj je bil nastop Rodezije dovoljen na podlagi sporazuma, ki so ga pred dvema letoma podpisale v Luksemburgu tudi tiste države, ki danes govorijo z bojkotom. Nekateri pa še na-
prej upajo v kakšno odločitev v

Na sliki je razvidno, da je skoraj polovica afriških držav pripravljena bojkotirati olimpijske igre

zadnjem trenutku, in navajajo primer olimpijskih iger v Mehiki, ko so zadnji trenutek preprečili nastop Južne Afrike. Problem je bil na vsak način takrat dosti bolj enostaven, ker je tista država tudi na olimpiadi nameravala potrditi svoje rase razdelitev medtem ko se Rodezija predstavlja z reprezentanco, v kateri so tako beli kot črni atleti.

V zadnjem trenutku smo zvedeli še za en zelo zanimiv dokument, ki so ga izdali črnski predstavniki ameriške lahkoletne reprezentance za olimpijske igre. Glasnik skupine 18 atletov, ki je sicer zamočal svoje ime, je izjavil, da je vseh 18 atletov složnih v odločitvi, da popolnoma podpirajo stališče afriških črncev proti nastopu Rodezije. V dokumentu, ki ga je neznan glasnik predstavil in ki nosi podpis črnski atleti reprezentance ZDA, je rečeno: »Po uradnih izjavah in odločitvah o nastopu Rodezije v Münchnu, čutili ameriški črnski atleti dolžnost, da obsojajo nastop Rodezije in da zagotovijo, da bodo v vsakem primeru sprejeli sklepe afriških bratskih narodov.«

Kljub prvemu vtisu je sicer tudi ta izjava precej dvoumna, saj ni točno razloženo, kaj pomeni sprejeti vse sklepe afriških bratskih narodov. Nedvomno pa bi lahko bilo to še ena vidna podpora upornim državam.

Carlos Monzon med treningom v Rimu. Bo tudi tokrat njegova moč zadostovala za obrambo naslova svetovnega prvaka?

ZA SVETOVNI NASLOV V SREDNJI KATEGORIJ

Drevi v Köbenhavnu
dvoboj Monzon-Bogs

Argentinski boksar je nesporen favorit

KÖBENHAVN, 18. — Argentinec Carlos Monzon bo danes ponovno branil naslov svetovnega prvaka v srednji kategoriji. Njegov nasprotnik bo Tom Bogs, nekoč velika na-
da danskih privrženec boksa, danes pa že nekoliko v zatonu. Prav zaradi tega so vsa predvidevanja na strani Argentine, ki je s svojimi močnimi udarci strel bolj kvalitativne nasprotnike. Edini dvom je pravzaprav v svetovnem prvaku samem. Monzon ima vedno večje težave s težo, tako da meri istočasno tudi na višjo kategorijo, v zadnjem srečanju s Francozom Buttierom pa je bil večkrat v zagoni in se samo zaradi nasprotnikovih napak prišel do predčasne zmage. V tistem dvoboju je pokazal vse svoje šibke točke, Bogs pa jih je verjetno dobro preučil. To je še posebej verjetno, saj so Danci za ta dvoboj poklicali kot trenerja Ala Silvanija, Američana, ki je že pripravil Benvenutiho ob priliki drugega srečanja z Monzonom. Silvanija so takrat v Italiji veliko kritizirali tudi pred dvobojem, češ da je zahteval preveč naporov od italijanskega boksarja, tokrat pa bi prav ta sistem lahko Bogsu pomagal, saj je po zadnjih Monzonovih nastopih očitno, da se Argentinec boji predvsem trdih in odločnih nasprotnikov, ki pozabijo

na tehnične vrline in ga prisilijo na odprto boj.

Nino Benvenuti, ki bo v Kjbenhavnu sledil dvoboju kot novinar in izrazil mnenje, da bo Monzon kljub očitni premoči moral precej paziti, da ga Danc ne preseneti.

NOGOMET

MILAN, 18. — Inter in Milan, dva med najbolj bogatimi nogometnimi klubi na svetu, sta v nevarnosti, da ostaneta brez igrišča. Milanska občina je namreč javila, da obe moštvi ne plačujeta najemnine za stadion San Siro in da je v zadnjih časih imela veliko stroškov, da ga sama ne more več vzdrževati. Ker pa sta stadion uporabljali ti dve moštvi, morata oni prispevati k upravljanju. Če torej najemnine ne bosta poravnali, ju bo občina enostavno spravila na cesto.

MONTREAL, 18. — Italijanska enajsterica Roma je na turneji v Severni Ameriki. Pred dnevi se je v kanadskem glavnem mestu sprijela z madžarsko ekipo Ujpest in izgubila z 2:0. Večera je odigrala še eno tekmo z Ujpestom in ponovno klonila, tokrat s 4:2.

Olimpijske
zanimivosti

MÜNCHEN — Kolumbijska nogometna ekipa bo nastopala na olimpijskih igrah. Odbor je pred časom zagotovil, da bo preprečeno nastop kolumbijske nogometne ekipe, ker so bili med njenimi igralci tudi štiri profesionalci. Kolumbijska nogometna zveza je zato izključila iz reprezentance štiri profesionalce.

SAN JUAN DE PORTO RICO — Portorikan Guillermo Gonzales je pretekel 100 m v 10,1 s tem časom je potrdil svojo trenutno dobro formo. Gonzales je namreč dosegel ta čas na izredno blatnem tekašišču.

BERN — Švica je prva rezervna ekipa, ki bi nastopila v hokeju na travi, če bi katera izmed držav tekmoval odstopila. Predsednik švicarskega olimpijskega odbora Rolf Krahenbuehl pa je izjavil, da švica ne bo nadomestila Ugande in Kenije, ki nameravata odstopiti, ker švicarski hokejski igralci so se pred mesecem zaključili priprave.

NEW-YORK, 18. — Chester Fox je ob svojem prihodu v Ameriko izvedel vse grožnje, ki jih je bil

no od igre, je tako raje samo branil kralja s trdnjavo, s tem pa dal nasprotniku možnost, da je z večnim šahom nadomestil materialni zaostanek, ki spet ni bil tak, da bi dovolil sovjetskemu šahistu kakšno bolj tvegano odločitev.

Tako je Fischer še bližji svojemu cilju. Ameriški šahist v teh zadnjih partijah ni igral tako blestaje, kot v začetku dvoboja, videti pa je, da tudi Spasskem manjka potrebne samozvesti in prav zaradi tega je po mnenju izvedencev končni rezultat dvoboja že odločen v korist Fischerja. Stanje je na vsak način 9:6 za Američana, šest-najsto partijo pa bodo igrali šele v nedeljo.

NEW-YORK, 18. — Chester Fox je ob svojem prihodu v Ameriko izvedel vse grožnje, ki jih je bil

Nastopila bo na turnirju ŠK Kras

V nedeljo, 3. septembra bo v Zgoniku namiznoteniški turnir, s katerim bodo proslavili 10. obletnico ŠK Kras. Dan prej pa se bo začel tudi odbojarski turnir. Na namiznoteniškem turnirju bodo nastopile tri ekipe: ljubljanska Olimpija, krajnski Triglav in seveda domači Kras, ki ga bo ojačala ena najboljših italijanskih igralcev. Na zgornji sliki jo vidimo z našo

TOTIP

1. — prvi:	1 X
drugi:	X 1
2. — prvi:	1 2
drugi:	2 1
3. — prvi:	1 1 2
drugi:	1 2 1
4. — prvi:	2
drugi:	1
5. — prvi:	1
drugi:	1
6. — prvi:	1 2
drugi:	2 1

K. B.

DVOBOJ ZA NASLOV SVETOVNEGA PRVAKA V ŠAHU

Kratko nadaljevanje 15. partije
Še en korak naprej za Fischerja

Ameriški šahist je prišel do delitve točke s pomočjo večnega šaha

REYKJAVIK, 18. — Spasski in Fischer sta se tudi v 15. partiji razšla vsak s pol točke. Partijo so večera prekinili po 40. potezi, danes pa sta igralca prekinili s trikrat svoje figure, nato pa se sporazumela za neodločen rezultat. Očitno so analize obojega pokazale, da ni mogoče doseči odločilne prednosti.

Poteke te 15. partije je bil res čuden in tudi položaj na koncu je bil odprt vsem možnostim, tako da je pravzaprav prišlo do hitre odločitve, ker nihče od dveh igralcev ni hotel preveč tvegati. Spasski je imel ob prekinitvi dva kmeta prednosti, Fischer pa boljšo pozicijo, oziroma navidezno lažjo kraljevo, med klesče svojih figur. Spasski, ki je imel kraljico precej oddalje-

izrazil proti Fischerju in uradno predal sodišču svojo obtožbo proti ameriškomu šahistu. Fox je postavil zahtevo, da mu Fischer poravnajo škodo v višini 1 milijona in 750 tisoč dolarjev.

TENIS

RIM, 18. — Italija in Jugoslavija bosta na tekmovalju za teniški Davisov pokal prvič nastopili šele v tretjem kolu.

V prvem kolu bodo odigrali sledeča srečanja:

Skupina A: Avstrija — Monako, Finska — Grčija, Irska — Norveška.

Skupina B: Portugalska — Švica, Egipt — Turčija, Bolgarija — Iran, Maroko — Luksemburg.

Nizozemska, Izrael, Nova Zelandija, Madžarska, Danska, Zahodna

Nemčija, Poljska, Švedska in Belgija so se uvrstile neposredno drugo kolo.

Vsa srečanja prvega kola bodo morali odigrati do 23. aprila.

PLAVANJE

SIRACUSA, 18. — Italijanski potapljač Enzo Majorca je postavil nov svetovni rekord v potapljanju. Danes je Majorca dosegel globino 78 metrov in je s tem za en meter popravil prejšnji lastni rekord.

ATLETIKA

MOSKVA, 18. — Sovjetski srednjeprogas Evgenij Aržanov je danes dosegel letošnji najboljši čas na progi 800 m. Progo je pretekel v 1'45"3.

DANES NA STADIONU GREZAR

Tudi Jugoslovani in Avstrijci
na atletskem mitingu CUSŽal so morale odreči sodelovanje slovenske
ekipe, ki nastopajo na republikem prvenstvu

Ob 20. uri se bo na občinskem stadionu začel atletski miting, ki ga prireja univerzitetni športni krožek CUS, ki je poleg močnega Libertasa iz Vidma edini od velikih domačih atletskih klubov. CUS ima dokaj jasne pojme o vlogi društva ob meji in verjame v lasten razvoj s pomočjo sodelovanja s klubi z druge strani meje. Letos se je že udeležil tekmovanja v Celju in ob tisti priložnosti napovedal organizacijo tega mitinga in vabilo slovenskim športnim društvom.

Doslej so prišli k atletskemu krožku CUS naslednje prijava: Atletski klub iz Splita je prijavil 3 atlete, od katerih je najmočnejši Božič Boško, ki ima osebni rekord na 800 m 1'51". Žal bo atletski klub iz Splita edini predstavnik iz Jugoslavije, ker so slovenski klubi iz Celja, Ljubljane, Nove Gorice in Kopra udeležbo odkrili, ker imajo isti dan republiko prvenstvo.

Italijanske države strani bo seveda najkvalitetnejše zastopal Libertas iz Vidma. Na čelu zlate vrline ekipe je državni prvak in rekorder v metu kladiva Mario Vecchiato, ki je prav pred kratkim dosegel nov državni rekord 72,74 m. Vecchiato je po mnenju vseh atletskih izvedencev skoraj zanesljiv finalist na letošnjih olimpijskih igrah v Münchnu. V furlanski ekipi bodo poleg njega tudi dolgoletni svetovni rekorder Lenarduzzi, državni prvak v deseteterboju Rossetti in državni prvak v metu kladiva Pozzo. Na 5000 m bo startal tudi Pulver, ki je Slovenec iz Benečije. Kdor ima dober spomin, se bo lahko spomnil, da je pred leti isti atlet zmagal v teku čez drn in strn na Slovenskih športnih igrah. Letos je Pulver osvojil državljanov naslov v teku na 10.000 metrov. Iz Trbiža se bo mitinga udeležil državni mladinski prvak v skoku v daljino (7,34 m), iz Avstrije pa bo prišlo 15 atletov. Med temi izgleda najmočnejši sprinter Woschitz iz Celovca, ki ima osebni rekord 10"8 na 100 m. Poleg Celovčanov bodo nastopili tudi atleti iz Petekcherne. Iz Ferrare je najmočnejši atlet — tekač na 800 m Dario Bonetti, ki spada med boljše v Italiji, atletski klub COIN iz Mestera pa bo zastopal z 12 atletmi med katerimi je zelo dober metalec diska in krogle Sorato Massimo se bo tekmovanja udeležil klub Fiamme d'oro iz Padove, ki bo zastopal z nekaj več kot 30

atleti. Med temi izstopa sprinter Gailo (osebni rekord na 100 m 10"7) in srednjeprogas Trombalo (800 m v 1'51"). Prišla je tudi vest, da se bo mitinga udeležil tudi znan italijanski dolgoletni svetovni rekord na 5000 m samo nekaj nad 14 minutami.

Ureik tekmovanja je naslednji: 19.30 zbor sodnikov in tekmovalcev 20.00 110 m ovire, kladivo, palica 20.20 400 m 20.30 100 m 20.45 800 m 21.00 disk, višina 21.45 800 m, krogle 22.00 100 m finale, daljina 22.10 400 m finale 22.25 110 m ovire finale 22.40 5000 m 23.00 štafeta 4x100 metrov

Za Bor bodo na tekmovanju nastopili Grčić (5000 m), Ruzžier (110 m ovire) in Cesar (palica in metu daljina).

K. B.

AVTOMOBILIZEM

RIO DE JANEIRO, 18. — Brazilski pilot Emerson Fittipaldi je izjavil, da se bo udeležil avtomobilskih dirke formule ena v Monzi, ki bo veljala za VN Italije. Dirka bo na sporedu v ponedeljo 10. septembra. Fittipaldi bo imel tedaj priložnost, da si materialno zaradi zastoja svetovnega prvaka formule ena. Za to mu zdostuje, da se uvrsti na tretje mesto ali da njegova najmanjša nasprotnika škot Jackie Stewart in Novozelčanec Hulme ne privozi prva na cilj.

V Monzi pa po vsej verjetnosti ne bo Colina Chapmana, ravnatelj avtomobilskih dirk Lotus, za katero Fittipaldi tekmuje. Chapman se namreč boji, da bi ga italijanske oblasti obtožile smrti avstrijskega pilota Jochena Rindta, ki je umrl pred dvema letoma v avtomobilski nesreči prav na dirkališču v Monzi.

Na dirkah v Monzi so v preteklih letih dosegli piloti vedno večje hitrosti, s tem pa je narasla tudi možnost nesreč. Organizatorji so zato za letošnjo VN Italije nekoliko spremenili prog. Avtomobilski piloti Merzario in Ickx sta v prejšnjih dneh preizkusila prog in sta dejala, da je nova varianta zelo zahtevna.

okolščinami, kakor jaz, gotovo se nihče ni šel na univerzo. Zapustil sem Terst in domovino, a obenem izmed mojih sorodnikov in staršev nesem povedal kam grem (ali sem prav delal ali ne, ne vem, a zgodilo se je vse brez moje volje), vsi so me pričakovali domov. A jaz sem vedel, kaj bi me pričakovalo ondi. Škofljava-prost-bezme ne bi bile litanije, ki bi se mi vedno ponavljale za da bi se mi bi mogel ustavljati skupnim solzom, željam, prošnjam, tirjanjem in žuganjem, tega sem več kakor prepričan. Vdati bi se bil moral na vsak način.

444) Abichtungsreglement (nem.) = pravilnik o urjenju; Exerzierplatz (nem.) = vojaško vežbišče; Zugsabichten (nem.) = urjenje vrste.

445) Kompanieexerzierren (nem.) = vežbanje čete.

446) (Lat.) = poročilo.

447) (Nem.) = epopitica.

448) Desinfizieren (nem.) = razkužiti, dezinficirati.

449) Levec je oktobra 1873 zapustil gorisko gimnazijo in postal učitelj na ljubljanski realki, kjer je učil 28 let.

450) (Ital.) = »Gorje tistemu, ki se me bo dotaknil (tocerica, prav točera)«.

451) Cerkov sv. Jakoba je na današnjem Levstikovem trgu, v prostoru redute je osnovna šola imenovana po F. Levstiku. Nova realka stoji še danes v Vegovi ulici, kazina je postala po osvojitvi zadnji sedež slovenskega parlamenta (danes na Trgu revolucije), čitalnica je bila v privatnem stanovanju na tednji Dunajski cesti (danes Titova cesta). »Narodna tiskarna«, kjer se je tiskal »Slovenski narod« je bila v hiši Luke Tavčarja na današnji Celovški cesti (kavarna »Evropa«). Vodnikova hiša je rojstna hiša pesnika Vodnika na Jami pri Zibertu (danes Vodnikova cesta). Albin Arko (1845-1893) je bil poklicni novinar, deloval je predvsem pri »Slovenskem narodu«, čigar urednik je bil v času 1871-1881 slovenski pisatelj Josip Jurčič (1844-1881).

452) Gregor Krek (1840-1905) univerzitetni profesor za slovenske jezike in slovstvo na graški univerzi.

453) Tavčarjeva kavarna »Evropa«, ki še danes obstaja.

454) (Nem.) = črna kladilnica.

(Nadaljevanje sledi)

MLADOSTNI DNEVNIK
SIMONA RUTARJA

27. Zadnji dan teoretične preskušnje. — Zvečer smo spremljali na postajo Fuksa in Praprotnika. Milo se mi je storilo uže zato, ker sem videl, kako odhajajo fantje na odpušč, s katerimi sem največkrat kratkih ur užil, se bolj pa zato, ker mi je stala moja žalost na prihodnost v najživljih barvah pred očmi. Toda: »Der Mann muss hinaus ins feindliche Leben, muss wirken u streben, muss wetten und wagen, das Glück zu erlangen!« 443)

28. Praktična preskušnja iz »Abichtungs reglementa« na exerzierplatzu (Zugsabichten). 444) Šlo je sploh slabo.

30. Nadaljevanje praktične preskušnje (Kompanieexerzierren). 445) Šlo je bolje.

Oktober.

1. Praktična preskušnja v terenu na »Hundsbergu«. Šlo je jako slabo. Uzrok temu je prvič in največ, ker prostovoljci niso bili izobraženi po metodi g. obrsta Querionda, (vsaka glava ima namreč svojo pamet); drugič ker res uže dolgo nismo exercirali in tretjič ima vpliv tudi neka tesnoba in znotraj, ktera se človeka polasti pred tako visokimi gospodi, kateri vedo okoli človeka šušmarjo. — Vsiad tako slabe preskušnje govorilo se je, da so se štirje padli (k poprejšnjim 6 iz teoretije) in to zaradi obilientental Potta, kateri je hotel na vsak način Dickmanna in Milelo skozi spraviti, a ker se mu je komisija protivila jezilo ga je tako, da je zahteval, naj se oni štirje padejo in razen teh tudi jaz, Artico in Lustig. — Zopet sem za eno skušnjo bogateji.

2. Zvečer nam povedo rezultate iz preskušnje. Padli smo vsi in sicer v praktičnem. 6 nas je naredilo preskušnje iz teoretije dobro in nam so rekli naj služimo še kakda dva meseca, da se praktično bolj izurimo, potem se bode relacijoniralo 446) čez nas in potem bomo imenovani za oficirje. Jaz pa nesem čutil nobenega veselja še dalje služiti.

5. Dobim vse svoje dokumente in 3 fl. (oriente) 76 kr. (ajcar-jevl »zehrgeld«), 447 ter odidem v Gorico. Na železnici sem bil dobro desinficiran 447a) predno sem smel v mesto, nadejaje se, ka dobim ondi Glowackega. A ker ga ni bilo vedel nesem kaj začeti in sklenil sem odprti dan v Gradec oditi.

6. Zjutraj ob 5. se odpeljam proti Nabrežini. Od tukaj sem šel še le ob 8. dalje po pustim Krasu. Ravno ob gorisko - krajnskej meji je svet malo drugačnejši, prijaznejši, sicer pa traja Kras tudi dalje do Postojne. Od tukaj se vidi prav pogostoma gozd, zlasti smereikov.

Ob 1. popoldnevi pridem v Ljubljano. Tukaj grem naravnost k »Evropi«, kjer dobim Levca. 448) Med tem ko je bil on v šoli sem si sam ogledal mesto, sprejajalšča in grad Tivoli, kjer mi je še precej dopadlo. Pozneje sva šla z Levcem na grad. Od tod je bil razgled na vse strani. Pokazali so nama štiri kanone iz Napoleonovih časov, ktere rabijo zdaj za signaliziranje ognja. Eden izmed teh je užit 1790 v Strassburgu, drugi pa 1810 v Paviji. Ti imajo napis »Gual, a chi me toccerà. 449) Potem sva bila z Levcem pri sv. Jakopu, nekdanjeje jezuitskeje cerkvi, pokazal mi je reduto, nekdanjeje jezuitsko šolo in pozneje frajmaursko ložo; šla sva mimo nove realke, kazina in čitalnice in potem v narodno tiskarnico. Zvečer sva šla v gorenojo šiško do Vodnikove hiše in nazaj grede vstala sva v spodnjo šiški v prijazni krčmi, kjer mi Levec predstavi več slovenskih doktorjev, žurnalista Arka in urednika »Slovenskega Naroda« Jurčiča. 450) Videti je, da je sedaj jako previden mož in da se je popolnoma politično posvetil. Dal mi je tudi eno karto za prof. dr. Kreka. 451) — Zvečer smo bili še pri Tavčarju 452) vkup, potem se pa poslovim in odidem na železnico čakati vlaka. Spal sem v »warthe-

saalu«, 453) dokler mi ni bilo mraz. Ob 1. po polnoči od-drđdal sem dalje od slovenske stolice proti Gradcu, iz domovine na ptuje.

7. Spal sem skoro celo pot do Pragerskega (=Pragerskega). Od tod sem se peljal dalje čisto sam v nekem kupeju »für Nicht-raucher«, 454) akoravno me je hotel v Mariboru konduktier v drugi kupe potisniti. Mesto Maribor sem videl le od daleč, železnica je na desni mano njega zdersnila. Šli smo skozi predor in nekaj časa po dolini podobne strugi. Zdalj sem imel priložnost opazovati krasno štajersko zemljo. To so vendar drugi kraji, nego pri nas v skalnatih gorah, ali pa na pustem Krasu. Srečni prebivalci, ki obdelujejo tako zemljo. Kar me je najbolj veselilo bilo so prijazni gozdiki, kteri so se od časa do časa verstili z obdelanim poljem. Zamislil sem se v ona srečna leta, ko sem se jaz v takih, čeravno sternejih gozdih za jagljetami plazil.

Približali smo se Muri. Spomnil sem se da je pri Spielfeldu meja med Slovenci in Nemci. Tak zdrava ostani, moja nesreča domovina! To je prvič pot, ki ga je naredil Tvoj sin iz Tvojeja krila, da bi si ondi pridobil, česar mu Ti sirota ne moreš dati in da bi se enkrat za Tvoje veselje povernil in za Tvoj prid svoje pridobljene skušnje porabil!

Hitro so se menili postaja ena za drugo. Blizal sem se Gradcu, cilju svojega potovanja in koncu svoj želj ter mladostnih sanj. Po pravici se mi je urivalo prašanje: Kaj bodeš v Gradcu? Kako se ti bode ondi godilo? Ali bodeš mogel obstati neznanec v tujem mestu brez prijateljev, brez podpore in pomoči od svojih sorodnikov? Kaj bode s teboj? Izogibal sem se odgovorom na taka in enaka prašanja, in misel, ki me je v pozadnji strašila, da bodem morda primoran sramoto Gradec v kratkem času zapustiti, branil sem se s vso močjo. Sploh sem se bal vsakega resnejega premišljevanja in predvarjanja. Jaz sam nesem vedel, kaj delam. Godilo se mi je vse le kakor v sanjah, le kakor bi me bila neka viša moč peljala, kterej sem se dal kot slepo dete voditi. Jaz lahko rečem in terdim, da sem prišel brez premisleka in pomisleka, da se celo brez volje in zavesti v Gradec. Pod tako žalostnimi

PONOVEN VAL TERORIZMA

UBITI TRIJE ANGLEŠKI VOJAKI PRI ZADNJIH SPOPADIH V ULSTRU

Ostroreklci IRA so težko ranili tri druge vojake - Severno-irski socialdemokrati ostro obsojajo protestantske ekstremiste

LONDON, 18. — Trije angleški vo-
jaki so izgubili življenje, trije drugi
pa so bili težko ranjeni pri ponovnih
atakih na napad v Ulstru. Skupina
«Provisionals» Irske osvobodilne
armade (IRA) si je prilastila očetov-
stvo uboja treh angleških vojakov v
Belfastu. Vsi trije so padli pod streljo
ostroreklcev. Dva sta patrulirala peš
po katoliški četrti Lower Falls, tret-
ji pa je bil na motornem vozilu. Od
ranjenec sta dva izgubila noge pri
eksploziji v katoliški četrti Spring-
field, tretjega pa je zadel neki ostro-
strelec.

V protestantski četrti v Belfastu
so našli truplo nekega mladega mo-
škega, ki so ga neznanci ubili s stre-
lom v glavo.
Državni minister za ulsterse za-
dave Paul Channon, ki tesno sodelu-
je z Williamom Whitewom, se je da-
nes pogovarjal s policijskimi in vo-
jaki oblastmi glede nastalega po-
lozaja. Predmet razgovorov je bil naj-
novejša stališča organizacije «Ulster
Defence Association», ki na svojstven
način reagira na vse pobude za po-
miritev v Ulstru.

Nobenega dvoma ni, da UDA skuša
zaostri politično napetost v Severni
Irski. V zadnjih dneh se mnogo go-
vori o neki skrivnostni organizaciji
sistov, ki ubijajo ljudi, vsaj na vi-
dez brez vsakega političnega raz-
loga. Severnoirski socialdemokrati
stranka je v neki svoji izjavi obto-
žila prav protestantske ekstremiste,
da izvajajo ta nediskriminirani teror
nad prebivalstvom. Zdi se, da patrulje
organizacije UDA ustavljajo po ulicah
nedolžne ljudi, jih zaslišujejo ter celo
mučijo in nazadnje neusmiljeno ubi-
jejo. Severnoirski socialdemokrati
pravijo, da bo odgovornost za te zločine
padla na angleško vlado, četa ne bo
odločno ukrepala.

Prihodnji teden odločitev o sprejemu Pietra Valprede v kliniko

MILAN, 18. — Milansko sodišče
bo verjetno v teku prihodnjega
tedna odločilo ali bo anarhist Pie-
tro Valpreda sprejet v kliniko ali
pa naj ga še dalje zdravijo v
ambulantni kliniki zaporov.
Anarhistovi branilci so pred
kratkim vložili zahtevo milanskemu
sodniku dr. Maciju, ki nadomestuje
predsednika prizivnega sodišča,
naj odredi prevoz Valprede v za-
por. Čeže, da je podoben ukrep
zahtevalo tudi državno pravdnis-
vo, po večkratnih prizivih Valpre-
dovih branilcev.
Sodnik dr. Maci bo odločil, ko bo
dobil zdravniško spravevalo o zdrav-
stvenem stanju anarhista, ki bo-
leha za Burgerjevo boleznijo.
Valpredovo zdravstveno stanje
se je zelo poslabšalo takoj po are-
taciji. Bivši plesalec je namreč
potreboval stalno zdravniško nego,
katere mu v ambulantni kliniki
zaporov niso mogli nuditi. Lani so
sicer anarhista prepeljali v zdrav-
lišče, a po enem tednu zdravilje-

VLOGA

V Hollywoodu bodo v krat-
kem začeli snemati nov film.
Mnogo podatkov o tem filmu
se nimamo, vemo, pa, da bo
ena od glavnih vlog duhovnik.
Dyer.
Producent se je dalj časa
trudil, da bi našel primerne-
ga igralca. Končno ga je le
našel. Dyerovo vlogo bo od-
igral William O'Malley. Mi
njem se nismo slišali, zvele-
li pa smo le, da je amater,
saj je po poklicu ...duhovnik.

USPEH

V Nici so zabeležili velik
uspeh. Verjetno se še spomi-
njate, da smo pred kratkim
poročali o pasjih stranščih,
ki so jih namestili, v Rio
de Janeiru. Takrat smo obja-
vili tudi sliko.
Podobna «stranščica» imajo
tudi v Nici. Namestili so jih
okoli 200 in občinski uslužben-
ci usak dan menjujejo pesek.
Občinski svet tega francoske-
ga pristanišča je ugotovil, da
psi zelo cenijo to iniciativo.

ODKRITJE

Ko govorimo o odkritju, nam
tako pride na misel odkritje
Amerike in hvaleno smo Kri-
stofu Kolumbu, ker je to o-
tkril.
Simon Wiesenthal, žid, bivši
doktoriranje in lovec na na-
ciistične vojne zločince, je o-
dkril nekaj drugega. V knjigi,
ki bo izšla oktobra letos, raz-
laga svoje odkritje. Wiesent-
hal trdi, da je bil Kristof Ko-
lumb žid in da ni zele do-
seči Indije ampak celo de-
želo, kamor so se pred več
stoletji preselila izraelska ple-
mena. Njegov potovanje naj
bi ne financirala kraljica Isabe-
la, ampak nekateri španski
plemiki židovskega rodu.

PO ROPARSKEM NAPADU V VILI DR. LODDA

Četrta žrtev zločina v Lanuseiu podlegla hudim telesnim poškodbam

Zdravnik Lodo je bil ranjen s štirimi krogli - Preiskovalni or-
gani so ugotovili istovetnost dveh udeležencev zločinskega napada

CAGLIARI, 18. — Davi ob 11.40
je umrl dr. Vincenzo Lodo, ki je
bil ranjen na veliki šmarni pri kr-
vavem dogodu v kraju Lanusei
na Sardiniji, ko so ga neznanci ro-
parji skušali ubiti. S smrtno Vin-
cenza Loda se je število žrtev
napada povečalo na pet.
Kot smo že poročali, so trije ro-
parji vdrli za veliki šmarni na vrt
vile, ki je bila last pokojnega dr.
Vincenza Loda. Nameralno so u-
grabili prav 70-letnega zdravnika.
Načrt jim je splaval po vodi, ker
se je doktor Lodo uprl, na pomoč
mu je priskočila sosednja žena
Alda Laconi. Ugrabitelji so izgu-
bili priseneb ter so začeli brez-
globo streljati v skupino ljudi, ki
je bila pred njimi. Pod rafali nji-
hovitih brozstrelk in revolverjev so
izgubili življenje Lodo in brata At-
tilio, star 76 let, njegova žena Al-
do, in nečak in eden od ugrabite-
ljev. Gre za, kot je znano, ropar-
ja Chessa, ki so ga včeraj pokop-
ali v njegovem rojstnem kraju
brez udeležbe domačega župnika.

Vprašanje tatvine avta Fiat 124
je še nekoliko negotovo, ker ni
prav popolnoma dokazano, da je
bil ukraden. Gotovo pa je, da je
neznanci v noči med 31. julijem
in 1. avgustom ukradli nekaj evi-
denčnih tablic raznih avtomobi-
lov v mestu Augusti in drugje.

Policijski organi so poslali raz-
nim policijskim in karabinjerskim
postajam stotine in stotine posnet-
kov «fotofitov» in identifikativ-
nega od ugrabiteljev inž. Cassine.
Verjetno pa bo zelo težko ugo-
toviti njegovo istovetnost, ker vse
priče, ki so bile navzoče pri u-
grabitvi pravijo, da je osumljenec
imel brke. Popolnoma razumljivo
je, da brki ne predstavljajo ne-
kakšnega posebnega razpoznavnega
znaka.

Dr. Vincenzo Lodo je umrl, kot
smo dejali, nekaj pred polnočnem
ob navzočnosti nekega svojega ne-
čaka. Kmalu potem je prišel v bol-
nišnico njegov brat inž. Carmine
Lodo, ki je višji uradnik podjetja
AGIP v Milano. Inž. Lodo je bil
na pogrebu brata Attilia, vsakdanje
Alde Laconi ter nečaka Alda Suli-
sa. Davi je prišel v Cagliari, da
bi obiskal ranjenega brata, toda
prišel je prepozno, ker je bil Vin-
cenzo že preminul.

Danes zvečer so zdravniki opravi-
li obdukcijo trupla pokojnega Vin-
cenza Loda ter so ugotovili, da
je bil zadet s štirimi krogli.

Policijske oblasti preiskujejo o-
ve Pasquale Stocchi in Piero Pi-
rasi, ki sta bila v Lanuseiu. Akcije
se udeležujejo stotine in stotine po-
licijskih agentov, karabinjerjev in
drugih agentov javnih oblasti sku-
paj s posebno izurjenimi psi. Do
sedaj niso zabeležili nobenega re-
zultata. Gotovo je le, da so na po-
glavni tehnični dokaz ugotovili, da
sta sodelovala pri poskusu ugrabit-
ve Pasquale Stocchi in Piero Pi-
ras.

V zvezi z zločinom v Lanuseiu
je podpredsednik sardinskega de-
želnekega sveta Armando Congiu po-
dal, po smrti dr. Loda nekaj iz-
jav, v katerih je ostro kritiziral
vladno politiko na Sardiniji. Med
drugim je dobesedno izjavil: «Dol-
žnost mi je, da opomnim pristojne
ljudi, da sta že od leta 1966 pre-
iskovalna komisija sardinskega de-
želnekega sveta in pozneje anketa
komisija italijanskega parlamenta

Zakon predvideva desetletno ob-
dobje, da ne bi povzročil amoral-
nemu gospodarstvu prevelikih stroš-
kov. Decimálni sistem bodo mora-
le uporabljati vse javne ustanove,
medtem ko bodo zasebna podjetja
lahko izbirala med obema siste-
moma. Vendar je zelo verjetno,
da se bodo tudi zasebne industri-
je prilagodile decimálnim merskim
enotam.

Demokratski senator Clairborne
Pell je odločitev podprl s statistič-
nimi podatki, iz katerih je bilo
razvidno, da že 11 odstotkov go-
sposredskih ustanov v ZDA uporab-
lja decimálni sistem.

Vodstvo tovarne
prijavljeno sodišču
zaradi onesnaženja

TURIN, 18. — Turinski pretor je
danes uvedel preiskavo proti vodstvu
neke tovarne preciznih strojev, ki je
obtoženo onesnaževanja podtalne vode.
Do obtožbe je prišlo, ker je po-
stila neka ovca, ki je bila vodo ob
izvirku. Njen lastnik je trdilo, da
nesel k živinozdravniku, ker se je bal,
da ima kakšno nalezljivo bolezen. Pri
avtopsi pa so ugotovili, da je bila
zatrupljena voda.

MOSKVA, 18. — V SZ so obsodili
na smrtne kazni nekega ribiča, ker
je ribaril, kjer je to prepovedano
in ranil dva ribiška čuvaja.

MOSKVA, 18. — V SZ so obsodili
na smrtne kazni nekega ribiča, ker
je ribaril, kjer je to prepovedano
in ranil dva ribiška čuvaja.

PO NENAVADNI ODLOČITVI ITALIJSKE VLADE

Sistem barvnih televizijskih sporedov: boj za 500 milijard lir

RIM, 18. — Niti velikošmarne po-
čitnice niso zaustavile ostrih polem-
ik o barvnih televizijskih oddajah
v Italiji. Tako kaže, da od izbire
sistema je odvisna usoda vlade. Vse
se vrta okoli dveh kratice SECAM
in PAL, ki pa sta za italijansko
javnost prava uganika. O političnem
ozadju tega vprašanja poročamo
na drugem mestu, tukaj se bomo le
nekoliko zaustavili pri tehničnih po-
drobnostih, s katerimi upamo, da
bomo dovolj osvetlili razliko med si-
stema in čudno odločitev italijan-
skih oblasti, ki bodo, kot je znano,
oddajale izmenično v obeh sistemih.

SECAM, sedaj uporablja v SZ, NDR, CSSR, Madžarski, Poljski, Romuniji, Bolgariji, Egiptu, (povsod v enaki NIR), Alžiriji, Li-
banonu, Maroku, Tuniziji, Libiji, Siriji, Sudanu, Iraku, Iranu in Ku-
vaitu ter seveda v Franciji. PAL (Phase Alternation Line), ki jo uporablja v Veliki Britaniji, Nizozemski, Švedski, Finski, Danski, Norveški, Švici, Avstriji, Portugalski, Irski, Islandiji in Jugoslaviji. PAL je prodi tudi v Južno Ameriko, kjer ga uporabljajo v Braziliji.

KJE UPORABLJAJO
TE SISTEME

Ameriški sistem NTSC so osvojili
v Kanadi, Mehiki, Novi Zelandiji, Avstraliji in na Japonskem. Ameri-
čani so poskusili tudi prodrati na evropski trg, in francoska indus-
trija sta jim to preprečila. Pred pri-
bližno 10 let se je na naši celini
razvil boj med Francijo in Nem-
čijo.

Obe državi sta se začeli potegovati
za azijski in afriški trg. Si-
stem SECAM sedaj uporablja v SZ, NDR, CSSR, Madžarski, Poljski, Romuniji, Bolgariji, Egiptu, (povsod v enaki NIR), Alžiriji, Li-
banonu, Maroku, Tuniziji, Libiji, Siriji, Sudanu, Iraku, Iranu in Ku-
vaitu ter seveda v Franciji. PAL (Phase Alternation Line), ki jo uporablja v Veliki Britaniji, Nizozemski, Švedski, Finski, Danski, Norveški, Švici, Avstriji, Portugalski, Irski, Islandiji in Jugoslaviji. PAL je prodi tudi v Južno Ameriko, kjer ga uporabljajo v Braziliji.

SISTEMI BARVNE
TELEVIZIJE

Poznamo tri sisteme barvne te-
levizije. V ZDA uporabljajo sistem
NTSC (National Television System
Company), katerega je uvedla druž-
ba RCA leta 1953. Sistem je precej
neizpopolnjen in so ga drugi že
preklicili. Telefunken je iznašel si-
stem PAL (Phase Alternation Line),
državna francoska industrija pa
je iznašla SECAM (Sequentiel a
Memoire). V Sovjetski zvezi upo-

ZAKAJ BOJ V ITALIJI

Italijanski trg je še edini v Evro-
pi, kjer imata tako PAL kot SECAM
možnost, da ga osvojita. Statistiki
predvidevajo, da bodo v štirih letih
prodali Italijanom 800.000 televi-
zorjev, kar je seveda zelo velik
trgovski posel.

PREDNOSTI ENEGA
IN DRUGEGA SISTEMA

Nemški industrijski pravijo, da je
PAL boljši sistem in poudarjajo, da
se je italijanska radiotelevizijska do-
slej vedno posluževala naprav PAL
za barvne oddaje za Evrovizijo. To
težo zagovarja tudi združenje ita-
lijanskih elektronskih industrij ANIE,
ki poudarja, da v Italiji izdelujejo
le PAL televizorje (z licenco Telefunken)
in tovarne ne morejo no-
sti velikih stroškov, da zamenjajo
sistem. ANIE trdi tudi, da nudi tr-
govski izbiro PAL-televizorjev in
ima večje zaloge.

Francozi navajajo nekaj podobnih
prednosti. Tudi oni trdijo, da je
njihov sistem boljši. Pravijo, da bi

prememba industrijskih naprav za
proizvodnjo SECAM televizorjev
stala vsako tovarno le 50 milijonov
lir. Trdijo, da ima SECAM več mož-
nosti za izvoz, ker ga uporabljajo
tudi v manj razvitih državah in
poudarjajo, da francoske industrije
televizorjev ne izvažajo.

KDO PROIZVAJA
TELEVIZORJE

Poglejmo, katere industrije pri-
dejo v poštev za proizvodnjo barv-
nih televizorjev v Italiji. Med naj-
večjimi je nedvomno Zanussi Ele-
ctronica, katere last so znane Rex,
Naxos, Seleco, Becci, Electa in
Zanussi. Del Zanussijevega kapitala
pa ima v rokah Telefunken, Philips
italijana je last nizozemskega Phi-
lipsa, ki uporablja sistem PAL.
FIAR je last Telefunken, 52 odstot-
kov delnic Autovox je v rokah ame-
riške družbe Motorola, ki je po-
vezana z nemško industrio; Voxson
je last EMI, ki je glavni zastopnik
sistema PAL v Veliki Britaniji.
Grundig je nemška tvrdka; Philips
Ford je last ameriške družbe Ford
Motor Co. Edino Magnadyne, Brion

Vega in Radiomarelli so v rokah
italijanskega kapitala.

KOLIKO STANE

V Italiji so na prodaj le televi-
zorji PAL. Njihova cena niha med
530 tisoč in 590 tisoč lir. Televi-
zor SECAM bi stal približno 5 od-
stotkov več, to je nekaj nad 600
tisoč lir. Italijani bodo torej v
štirih letih potrošili za barvne te-
levizorje skoraj 500 milijard lir. O
tem vprašanju je pisal tudi turin-
ski dnevnik «La Stampa», ki je ne-
uradno glasilo tovarne FIAT. Stara
napravito uvedbi barvne televi-
zije, ker bi ta predstavljala ve-
lik izdatek in povečanje uvoza. Iz
clanka pa se lahko tudi razbere,
da se Stampa tega boji, ker bi se
zmanjšala prodaja avtomobilov.

KAJ PRAVI RAI-TV

Italijanska televizija se je, sicer
neuradno v prejšnjih letih orien-
tala k sistemu PAL. Šele pred tremi
meseci, tik pred Pomicidijem o-
biskom v Italijo, je naročila nekaj
oddajnih naprav SECAM.

Namestnik rimskega državnega pravdnika je včeraj 5 ur zasliševal mladi Angležinji, ki sta bili nehoti vpleteni v eksplozijo na letalu izraelske družbe EL AL. Na sliki Ruth Watkin in Audrey Walton, ko zapuščata sodišče.

NOVA PREUSMERITEV V ZDA

Letalo družbe United Airlines zopet žrtev zračnega gusarstva

Gusar je odkupnino namenil ranjenim vietnamskim otrokom
Poleg denarja je zahteval še večjo količino zlata

VANCOUVER, 18. — Danes je pri-
šlo do preusmeritve, katere «žrtev» je
bilo letalo boeing 727 družbe «United
Airlines». Neznane, oborožene z vo-
jaško puško, je na letališču v Renu
(Nevada, ZDA) vstopilo na letalo in
vdrli v pilotovo kabino. Potnikom je
dovolilo, da izstopijo, nato pa je ve-
lel pilota, naj vzleti. Letalo, ki je
bilo namenjeno v San Francisco, je
tako izginilo izpred očij policije v
Renu neznano kam. Ugotovili so le,
da je odletelo proti severu.

Zračni gusar je kasneje zahteval
dva milijona dolarjev odkupnine in
15 funtov zlata (približno 7 kg). Nato
je velel pilota, naj odleti proti Ka-
nadi. Poleg pilota sta bila na letalu
le dva člana posadke. Gusarja so
potniki, ki so izstopili v Renu, pre-
cej natančno opisali, policija pa tega
opisa ni objavila. Čeže, da gre za
približno 40 let starega moškega bele
polti. Na letališču se je pripeljal s
kolesom in kolo je vzel s seboj na
letalo.

Kasneje je letalo pristalo na van-
couverem letališču, katerega je že
pred pristankom obkrožila kanadska
policija. Glasnik družbe «United Air-
lines» ni še pojasnil, ali namerava
družba izplačati odkupnino ali ne. Po-
jasnil je tudi, da je gusar poleg de-
narja in zlata zahteval dva samok-
sa, tri mitraljeze, žepno baterijo, 20
zavočkov dražinskih tablet, radijski od-
javo in naveden radijski aparat.

Gusar je izjavil, da je njegova ak-
cija le del zarote proti letalski dru-
žbi «United Airlines», katero bo or-
ganizirana skupina napadala, dokler
se ne konča vojna v Vietnamu. De-
nar, ki ga bo prejel za odkupnino,
je gusar namenil ranjenim vietnam-
skim otrokom, katerim ga mora vo-
dstvo letalske družbe tudi poslati. Na
gusarjevo prošnjo je vancouverjska ra-
dijska postaja večkrat oddajala zgo-
rnjo izjavo in kaže, da so jo na krovu
letala tudi poslušali.

Tik pred zaključkom redakcije smo
izvedeli, da je letalo vzletelo iz Van-
couverja in pristalo v Seattleu pri New

Yorku. Gusarju so doslej izročili za-
htevano količino zlata, ne pa denar-
ja in orožja.

Stavka uslužbencev
pordenonske ljudske banke

PORDENONE, 18. — Skoraj vsi usluž-
benci pordenonske ljudske banke so
danes stavkali iz solidarnosti z bla-
gajnikom Umberto Marchijem, ka-
stavbe.

V URADNEM GLASILU «RUDE PRAVO»

Husak zagovarja politične procese

Voditelji preokreta l. 1968 so bili «slabiči»
Proglas dvajseterice voditeljev v izgnanstvu

PRAGA, 18. — Generalni sekretar
KPC Gustav Husak je danes v svo-
jem intervjuju partijskemu glasilu
«Rude Pravo» zanikal, da se Česko-
slovaška vrača v čase leta 1950, ko
je prišlo v Pragi in drugje do zna-
nih političnih procesov.
V svojem intervjuju je Husak po-
daril, da zadene obtožbe prihajajo
iz krogov ljudi, ki so bili proti revo-
luciji in ki so pri svoji dejavnosti
doživeli popoln neuspeh. «Naša par-
tija in naši delavci — je rekel Husak
— so odkrito obsodili te deformaci-
je. «Mi zahtevamo — je nadaljeval
Českoslovaški prvak — da se dosle-
dno spoštuje socialistična zakonitost,
tako do državljanov naše dežele, kot
do našega socializma. Če pa nekdo
krši zakone, mora sprejeti zadevno
odgovornost.

Husak je nadalje izjavil, da na
v nadaljevanju svojega intervjuja
je Husak označil politične voditelje
v 1968. letu, kot ljudi, ki so muili
možnost protirevolucionarnega, da se
dokopajo do pomembnih političnih
in vladnih položajev, od koder so skušali
uničiti politični sistem ter desetletno
in desetletno revolucionarne dosežke
delavskega razreda. S svojim pro-
gramom so se tedaj desničarske sile po-
stavile na raven mednarodnega anti-
komunizma. Prihiti je še, da so se
tedaj desničarski oportunisti in re-
volucionisti borili ne proti dogmatizmu,
temveč proti marksizmu leninizmu. Po
njegovem mnenju so «slabiči» teda-
njega vodstva spregledali razliko med
pošteno kritiko in aktivnostjo revizi-
onizma. Husak je prav tako obso-
dil teorije iz leta 1968, ki zahtevajo
demokracijo kot zgrešeno, ter naspro-
tne socialistični državi in vodilni vlo-
gi komunistične partije.

Ob četrti obletnici zasedbe Česko-
slovaške po vojaških oddelkih sil var-
stvene pakta je okoli 20 bivših
českoslovaških voditeljev v izgnanstvu
podalo izjavo, v kateri zahtevajo, naj
se napraví kraj političnemu preganjanju
siti na Českoslovaškem, naj se izp-
sti na svobodo vse politične jetni-
kov ter umaknitev sovjetskih oboro-
ženih sil iz države. Med podpisniki
tega pisma so bili namestnik mi-
nistra za zunanje zadeve Otakar Šik, bivši
ravnatelj českoslovaške televizije Jiří
Pelikan ter bivši predsednik zveze
českoslovaških pisateljev Edvard Gole-
stuecker, ki je sedaj profesor na
vseučilišču v Sussexu v Angliji.

Na kraju naj še omenimo, da je
najnovejši Husakov poseg v polemiko
o českoslovaških procesih, ki je na-
vzela mednarodni obseg, pravzaprav
eden od prvih nastopov českoslova-
skih odgovornih oblasti. V dolocen-
meri ta nastop velja kot odgovor tudi
tistim komunističnim strankam, kot je
primer italijanske KP, ki so zavzle
zelo kritično stališče do teh procesov.